

Nepriklausoma

Lietuva

LITUANIE INDEPENDANTE • INDEPENDENT LITHUANIA • WEEKLY

Nr. 13 (46-tieji metai) * 1986 m. KOVO - MARCH 27 d.

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

7722 GEORGE St., LA SALLE, P.Q. H8P 1C4. Tel.: 366-6220

50 c.

SAVAITINIAI ĮYKIAI

(h.n.)

JAV PREZ. REAGAN'O IR KANADOS MIN. PIRMININKO PASITARIMŲ ATGARSIAI

Kaip buvo tikėtasi, pusantros dienos trukę pasitarimai tarp Reagan'o ir Mulroney nedavė jokių ypatingų rezultatų. Didžiausiu atsikimu reikėtų laikyti prezidento pripažinimą, kad "rūgštus lietus" yra tikra problema ir kad JAV fabrikų (taip pat ir Kanados) su dūmais oran išmetamos taršos tikrai nuodija ežerus ir visą Kanados bei JAV-ių gamtą. Anksčiau Reagan'as vis išsiskinėjo aiškindamas, jog tos taršos priežastys nesančios aiškios ir kad reikią tą reikalą patyrinėti. Taip "betyrinėjant", taršos padėtis pasidarė katastrofiška. Žinoma, didžiausi tos taršos apvalymo priešininkai yra ir bus įvairūs neatsakingi ir gobšūs fabrikantai, kurie nenori išleisti pinigų efektingiems išmetamųjų nuodų valymo įtaisams. Ir tie didžiausieji JAV biznierių daugiausiai priklauso respublikonų partijai, kuriai priklauso ir patsai prezidentas.

Dėlei laisvesnės prekybos su Kanada Reagan'as taip pat pasisakė teigiamai, bet įvairių valstijų bei pramonės šakų atstovai Amerikoje siūlo visą eilę suvaržymų, tvirtindami, kad Kanadoje valstybė teikianti paramą medžio, žuvų pramonei ir t.t. ir todėl kanadietiškos prekės bei kanadietiška žaliava esanti pigesnė ir lengvai nukonkuruojanti amerikietiskąją. Iš tiesų, Kanada eksportuoja į JAV žymiai didesnę nuošimtį žaliavų bei prekių, negu JAV į Kanadą.

AMERIKOS GINKLUOTOS PAJĖGOS NUTARĖ PAMOKYTI LIBIJĄ

Trims JAV karo laivyno lėktuvnešiu vadovaujamiems daliniams atliekant karinius pratimus Viduržemio jūroje, dalis tos armados įplaukė į Sidros įlanką, kurią Libija yra paskelbusi savo teritoriniais vandenimis. Pagal nusistovėjusias tarptautines tradicijas, tikrai dvylikos mylių ruožas yra laikomas teritoriniais Libijos vandenimis, o pati Sidros įlanka, kuri kai kuriose vietose yra net 260 kilometrų įsiskverbusi į Afrikos kontinentą, laikoma tarptautiniais vandenimis, taigi, atvira vieta visų kraštų prekybiniams bei karo laivams. Betgi Libijos diktatorius pulkininkas Moammar Khadafy jau senokai paskelbė, kad visa ši įlanka yra Libijos vandenys ir kad laivai, perplaukę be leidimo jo nubrėžtą "mirties liniją", būsią apšaudomi. Taip atsitiko š.m. kovo mėn. 24 ir 25 dienomis, kai Libijos raketų baterijos ėmė šaudyti į Amerikos karo laivus ir lėktuvus. Paskutinėmis žiniomis Libija iššvė bent dvylika sovietų gamybos raketų, bet nei

JAV laivus, nei į JAV lėktuvus nepataikė. Tuo tarpu amerikiečių karo laivai paskandino du Libijos greitus patulinius laivus, o amerikiečių lėktuvai sunaikino prie Viduržemio jūros krantų netoli Sirte vietovės, esančias Libijos raketų bazines.

Į ši Amerikos smūgių Khadafy atsakė kreipdamasis į visas Arabų valstybes ir savo piliečius, kad jie imtų žudyti visus amerikiečius, kur jie bebūtų. Anot Khadafy, visi amerikiečiai esą arabų priešai, todėl Viduržemio jūra tapsianti "kraujo jūra" ir arabai pradėsią teroro žudynes visame pasaulyje. Visuose Libijos miestuose vyksta triukšmingos demonstracijos prieš JAV-es. Politinių komentatorių nuomonės apie ši amerikiečių karinį žygi ne vienodos. Vieni sutinka, kad jau seniai reikėję Libiją pamokyti, jog už terorą teks atsakyti, o kitų nuomone, toks užpuolimas tik-tai be reikalo išgarsina karštagalvį Khadafy. Pastarųjų tvirtinama, kad geriau esą tokį diktatoriuką palikti ramybėje ir bandyti kaip nors išspręsti tikrąją tų visokių teroro pasireiškimų priežastį, būtent, rasti palestiniečiams priimtina teritoriją, kur jie galėtų laisvai gyventi.

Maskva kol kas tikrai sausai komentavo, kad girdi amerikiečiai ginkluotąjį konfliktą su Libija esą patys išprovokavę plaukiojimu Libijos teritoriniuose vandenyse. Laikraštį spausdinant, susirėmimai tebevyko.

SACHAROV'O ŽMONA PRAŠO PAGALBOS

Garsaus sovietų disidento Andrej Sacharov'o žmona, kuri šiuo metu vis dar gydo VAV-ėse, kreipėsi į JAV politikus bei valstybinius kusus prašydama, kad jie padėtų jos vyrui išvykti iš sovietinio kalėjimo. Sacharov'as šiuo metu vis dar laikomas naminiame arešte Gorki mieste. Į tenai jisai buvo ištremtas, anot sovietų diktatoriaus Gorbačiovo, "už nelegalius veiksmus". Atrodo, kad tie nelegalūs veiksmai buvo Sacharov'o protestai dėl Žmogaus Teisių pažeidimų Sovietijoje, Afganistano okupacijos ir kitų žiaurumų bei persekiojimų, kurie yra kasdieniniai reiškiniai Sovietų Sąjungoje.

ŠVEDIJOS MINISTERIO PIRMININKO ŽUDIKAS DAR NESUIMTAS

Pačiom paskutinėm žiniomis, anksčiau suimtasai asmuo, įtartas Olof Palme's nužudymu, vėl paleistas laisvėn. Švedų pilietis Gunarsson (ne Swensson, kaip kai kurios žinių agentūros neteisingai buvo pranešusios ir mūsų buvo atspausdinta), po ilgų bei pakartotinių tardymų turėjo būti paleistas, nes trūko įrodymų. Dabar švedų

Nuotr: V. Statkaus

Išleido Vydūno Jaunimo Fondas

MIELIEMS MŪSŲ BENDRADARBIAMS, RĖMĖJAMS, SKAITYTOJAMS IR VISIEMS LIETUVIAMS PASAULYJE LINKIME ŠIOJE DŽIAUGSMINGOJE ŠV. VELYKŲ ŠVENTĖJE NAUJOS VILTIES IR NAUJŲ JĖGŲ, KAD GĖRIS LAIMĖTŲ PRIEŠ BLOGĮ

policija išplatino šviesiaplaukio žmogaus kompiuteriniu būdu atkurtą atvaizdą, paaiškindama, kad taip atrodo asmuo kelias dienas sekiojęs nužudytąjį premjerą ir nužudymo metu buvęs netoliese.

SENATORIUS JACQUES HÉBERT TEBEBADAUJA

Kanados senatorius, kvebekietis Jacques Hébert jau virš dviejų savaitių badauja, protestuodamas prieš konservatorių vyriausybės nutarimą panaikinti jaunimo apmokymo programą pavadintą eskimietišku KATIMAVIK vardu. Hébert priklauso liberalų partijai ir minėtoji programa buvo jo paties suorganizuota, kai jisai priklausė P.E. Trudeau liberalų vyriausybei. Min. pirm. Mulroney tvirtina, kad konservatoriai netrukus įvesią dar geresnę programą jaunimui paremti, bet senatorius Hébert paskelbė badausiąs tol, kol jis įsitikins, jog naujoji programa yra arba geresnė arba bent tolygi buvusiai Katimavik programai. Kadangi senatorius yra vyresnio amžiaus (62 metų) ir turėjęs tam tikrų širdies negalavimų, jo asmeninis gydytojas yra susirūpinęs, kad ilgesnis badavimas galys rimtai pakenkti senatoriaus sveikatai. Šiaip jau iš artimųjų, visuomenės ir ypač jaunimo, senatorius yra susilaukęs plataus pritarimo. Jį, įsikūrusį parlamento rūmuose ir miegantį

NEDIPLOMATIŠKAS ANTAUSIS

Kanados min. pirm. B. Mulroney vizito metu Washington'e Kanados Ambasada suruošė didelį ir ištaiginę priėmimą Amerikos sostinės gietinėlei. Priėmimo metu tačiau įvyko nemalonus, plačiai nuskambėjęs įvykis: Kanados ambasadoriaus JAV-ėse Allan Gotlieb žmona Sondra Gotlieb ant ambasados laiptų skėlė antausį savo tarnautojai, JAV pilietei Connie Connor. Ponia ambasadorienė antausį skėlė kaip tikslai tuo metu, kai visi svečiai ambasados viduje laukė atvykstančio Amerikos viceprezidento George Bush. Connor pareiškė, kad ji pasitrauksianti iš savo pareigų. Ji kol kas tebeina senasias pareigas tikslai dėl to, kad to prašęs ambasadorius Gotlieb. Idomu, kad beveik visa amerikiečių spauda, aprašydama Mulroney susitikimą su Reagan'u, net trečdali arba ir daugiau vietos skiria šiam nemaloniui incidentui. Nors Kanados užsienių reikalų ministeris Joe Clark to antausio reikšmę sumenkino, atrodo, kad ambasadoriui Gotlieb jo žmonos Sondros karštakošiškas gali gero-kai apgadinoti tolimesnę diplomatinę karjerą.

BUVUSIŲ "AUŠROS" GIMNAZIJOS MOKINIŲ SUVAŽIAVIMAS

Parengiamieji darbai buvusių aušrokių - aušrokių suvažiavimui TORONTE, gegužės 31-birželio 1 d. eina prie pabaigos.

Darbo Komitetas dažnai posėdžiauja ir tikisi matyti savo veiklos pasėkas - gausų dalyvių būrį. Mielieji dalyviai - es, tik nedelskite su registracija iki gegužės mėn. 1 dienos.

Suvažiavimo metu rengiama buvusių auklėtinių meno paroda. Norintieji dalyvauti, rašykite ar skambinkite V.B a l s i e n e i iki balandžio mėn. 15 d., 539 Winderme Ave., Toronto, Ont. Canada, M6S 3L5, tel. (416) 767-6619.

Pakvietimai registracijai į suvažiavimą, pagal turimus sąrašus, bus greitai išsiuntinėti.

Kas dar norite gauti daugiau informacijų, rašykite A. R ū k u i:

46 Viamede Cr., Willowdale, Ont., Canada, M2K 2A8, tel: (416) 221-1348.

PRANEŠA ELTA:

NAUJAS BANDYMAS "LEGALIZUOTI" LIETUVOS OKUPACIJĄ

Queens, New Yorke, leidžiama maskvinė Laisvė spalio 25 dienos numeryje su pasitenkinimu cituoja Vilniaus žurnale Švyturys spausdintą Vytauto Kancevičiaus istorinę apybraižą "Trys istorinės dienos". Tai 1940 m. birželio 15-17 d., "stebuklingos" dienos, kai Lietuva "atsikratė" fašistinio Smetonos režimo ir "pradėjo sukti į socializmą kelią".

Kancevičiaus tezė paprasta: pasikeitimai Lietuvoje įvyko "pilnai laikantis konstitucijos" ir todėl nelogiška kalbėti apie "legalios nepriklausomos vyriausybės nuvertimą". Prezidentas Smetona, esą pabėgo iš Lietuvos prieš jo paties valdžios norą. Jis "prezidentinį autoritetą perdavė Merkiui", o šis - Paleckiui. O iš ten vėl "logiškas" ir "legalus" žingsnis į "Liaudies Seimą" ir "savanorišką prisijungimą". Stalinas, Dekanozovas, NKVD ir raudonoji armija tebuvo draugiški stebėtojai. Liaudis baisiai norėjo prisijungti ir prisijungė...

Šis naujas, primityvus bandymas "legalizuoti" Lietuvos pavergimą vėl primena mums, kad 40-čiai metų praėjus po antros sovietinės okupacijos, Maskvai dar nepavyko įtikinti pasaulio ir lietuvių tėvynėje, kad ši okupacija yra teisėta.

ĮSEIVIAMS "DRAUDŽIAMA" SKAITYTI LIETUVOS SPAUDĄ - "LAIKAS IR ĮYKIAI"

Ar žinojot, kad įseiviams uždrausta skaityti Lietuvos leidžiamą spaudą? Taip žurnale "Laikas ir įvykiai" (Vilnius, 1985, nr. 20) tvirtina Algirdas Kavaliauskas, kurio žodžiais: "Tėvynėje spausdintas žodis įseiviams draudžiamas". Jo straipsnis pavadintas būdingai sovietišku žargonu: "Lietuvių įseivija gyvenamųjų Kraštų Nacijų Konsolidacijos Procese ir Reakcionierių Pinklėse". (ELTA)

AR SUOMIJĄ KEIČIA SAVO POLITIKĄ PABĖGĖLIŲ ATŽVILGIU?

Rugsėjo 2 d. suomių pakraščiu sargyba suėmė 3 estus, pabėgusius iš savo tėvynės guminio laivėliu. Kaip rašo Paryžiaus dienraštis Le Monde (1985.IX.7), pabėgėliai prašė, kad jiems leistų pasikalbėti su baptistų pastorium Fero Laurell, su kuriuo jie prieš porą metų buvo susitikę Taline. To trumpo pasikalbėjimo telefonu, pastorius tuoj užaliarmavo spaudą. Jis pareiškė, kad "tai buvo geriausias būdas apsaugoti pabėgėlius, nes suomių valdžia dažnai siunčia juos atgal į SSRS-ą". Tą pačią dieną Suomijos vidaus reikalų ministerija nusprendė pabėgėliams suteikti leidimą tris mėnesius pasilikti Suomijoje. Trys estai bematant perėjo sieną į Švediją.

Le Monde nuomone, Suomijos valdžia norėjo sušvelninti nuolatinę užsienio kritiką už pabėgėlių traktavimą. Kitas besikeičiančios politikos pavyzdys buvęs suomių "leidimas keliems šimtams pabaltiečių išeivių demonstruoti prieš SSRS-ą Helsinkio gatvėse".

PRANEŠA ALTA:

TELEVIZIJA NEPASIDAVĖ MASKVOS SPAUDIMUI

ABC televizijai pasiryžus parodyti filmą "Ameriką" vaizduojančią, kas įvyktų šiame krašte išgalėjus komunistui, Maskva padarė spaudimą, kad toks filmas nebūtų rodomas. ABC palinko filmo rodymą sustabdyti. Tada kilo stiprus protestas iš kitų TV centrų, iš organizacijų, kad negalima leisti sovietams kontroliuoti JAV televizijos programų. To poveikio dėka, ABC ryžosi šią programą paleisti 1987 m. ALTO pirmininkas T. Blinstrubas pasveikino ABC, kad ji nenusilenkė Kremliaus grasinimams.

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la libération de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS "NL" SPAUDOS BENDROVĖ.
REDAGUOJA – REDAKCINĖ KOLEGIJA
TELEFONAS: (514) 366-6220

Second Class Mail, Reg. Nr. 1952. Return postage guaranteed.
Postage paid at Montreal, CP. Published by the Independent
Lithuania Publishing Co., 7722 George St. LaSalle, P.Q.
H8P 1C4

Metinė prenumeratos kaina \$ 20
Rėmėjo – \$ 25.00

P.S. Bendradarbių ar korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai turi atitikti redakcijos nuomonei. Rankraščiai gali būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra, grazinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimu turinį redakcija arba leidykla neatsako.

Leonardas Andriekus

PRISIKĖLIMAS

Šį metų pasivėlinio pražysti karklai,
Sudilt mirties vaizdai,
O Tu, iš savo kapo atsikėlęs,
Šauki vardais
Vėles nuo senkapių,
Dvasias nuo žvyrduobių
Į pergalės procesiją -
O Tu, saulėtekio liepsnom sušvitęs,
Ir mus kvieti
Žygiuoti su verbų šakelėmis.

Maldauju, nepamiršk nė mano vardo
Tarp daugelio gyvų ir negyvų vardų,
Kai, senkapiuos atkėlus vėjui
Apręšusius vartus,
Išleisi baudžias pavasarius
Su nuplaktųjų žaizdomis;
Išvesi mano protėvius
Su drobėm, gintaru ir juostomis -
Kai, senkapių vartus atvėrus vėjui,
Prisikėlimą karklai skelbs...

Pavasario dangus -
Procesijos baldakimas,
Išklotas plonu debesų šilku,
Apgaus vėlių nuklaidžiotus takus,
Nespėjusius pražyst karklus,
Apsirėdyt žaliai girias -
Po tuo procesijos baldakimu
Žygiuosime ir mes
Su pakelės klevais kartu
Į Kryžių kalną.

PAREIŠKIMAS

1978 m. lapkričio mėn. 16 d. Viduklės klebonas kunigas Alfonsas Svarinskas administracine tvarka buvo nubaustas 50 rub. bauda už tariamą nusikaltimą, kaip buvo pasakyta administracinės komisijos nuobaudos nutarime: "Viduklės religinės bendruomenės klebonas 1978.XI.1 negavęs rajono Vykdomojo Komiteto leidimo ir apie tai įspėtas š. m. spalio 27 d., 17-18,30 val. organizavo eitynes nuo Viduklės bažnyčios iki kapinių ir atgal. Nueinant ir grįžtant atgal buvo giedamos giesmės".

Sunku ir patikėti, kad Tarybų Sąjungoje, kur deklaruojama tikėjimo pilna laisvė, giesmių giedojimas laikomas nusikaltimu. Šiuo atveju kur kas laimingesni chuliganai ir girtuokliai, - jie gali net vidurnaktį su baisiausiu trukšmu, girta daina arba necenzūriškais keiksmiais žadinti miegančius žmones. Vykdomas komitetas jų nebaudžia.

Laikydamas uždėta baudą nepagrįsta, kunigas Alf. Svarinskas kreipėsi į Raseinių raj. Liaudies teismą. Teismas, spaudžiamas iš viršaus, parinko bylos nagrinėjimo dieną per parapijos rekolleksijas 1978 m. gruodžio 22 d., į kurias susirenka virš tūkstančio žmonių. Šaukimą į teismą prisiuntė mažiau negu prieš vieną parą.

Gavęs šaukimą, klebonas kreipėsi telefonu į teismo pirmininką E.Jarą ir prašė teismą atidėti vėlesniam laikui, motyvuodamas tuo, kad nurodytą dieną atvykti į teismą negalės dėl darbo bažnyčioje, o, be to, kiltų sąmyšis, jei atėję žmonės nerastų klebono ir sužinotų, kad jis teisme.

(Iš Pogrindžio spaudos, LKB Kronikos)

PRANEŠA ALTA

GINANT PABALTIEČIUS TELEVIZIJOJE

NBC televizija pasiryžo kovo 12 d. duoti filmą "Highway to Heaven", kur vienu iš pagrindinių veikėjų yra Jan Baltic, kaltinamas nacių žiaurumais. To veikėjo pavadinimas Baltic vardu daro kaltinimų užuominas, nukreiptas prieš pabaltiečius.

Apie tai patyrusi ALTA pasiuntė NBC televizijos vadovybei protesto telegramą, atkreipdama dėmesį, kad toks filmas yra įžeidžiantis pabaltiečių kilmės amerikiečius - lietuvius, latvius ir estus. Mesti nacių dėmė ant pabaltiečių yra neteisinga. ALTAS pareikalavo tokio filmo rodymą sustabdyti.

NBC (National Broadcasting Co.) vardu ALTUI atsakė bendrovės vicepirmininkė Betty King Hoffman, aiškindama, kad Janis Baltic pavadinimas esąs pripuolamas, nesiejamas su jokia etnine grupe.

Amerikos Lietuvių Tarybos vardu atsiliepdamas politinės komisijos pirmininkas dr. Jonas Valaitis, telefonu susisiekę su NBC vadovybe, prašydamas, kad bendrovė bent prieš filmo rodymą duotų įžangą, išryškindama, jog čia neimplikuojami pabaltiečiai. Sustiprindamas tą lietuvių reikalavimą, ALTO vardu dr. J. Valaitis dar pasiuntė telegramą.

2 psl.

LIETUVA, LATVIJA IR ESTIJA PASAULINĖJE SPORTO ĮVYKIŲ RAIDOJE 1985 METAIS

Br. Keturakis

Politinėms, visuomeninėms, religinėms ir tautinėms temoms mūsų spaudoje skiriama nemažai vietos, bet sporto ir fizinio lavinimo klausimams, kurie artimal siejasi su visomis gyvenimo apraškomis, matome tik atskiras nuotrupas.

Okupuoto Pabaltijo kraštai deda visas išgales, kad jų sportiniai prasiveržimai iškiltų į tarptautinę plotmę, to - dėl tokias jų pasekmes privalome reikiamai vertinti ir iš-eivijos narius arčiau supažindinti. Jų pergalės yra ryš - kiausio tautinio atsparumo gija, gyvasis versmių šaltinis, keliantis ryžtą ir ugdantis tautos savigarbą.

Nedaug kas iš mūsų žino, o dar mažiau supranta jų veiklos sąlygas, bet tik apgraibomis spėlioja, daro prielaidas, kad kasmetiniai iškilesniųjų komandų ar pavienių sportininkų rungtyniavimai yra nesudėtingas ir lengvai at-siekiamas veiksmas. Kelią ligi šio laipsnio sprotinio ly-gio yra nepaprastai sunkūs, varginantys ir daug metų trunkantieji, nes visos Sovietų Sąjungos sporto šakos, y-pač olimpinės, yra pasaulinės klasės.

Teigimai, kad po olimpijų metų yra "atostūgis" pa-sekmių kilime, praeitų metų bėgyje neišsipildė. Atsiektas keletas pasaulinių rekordų, kurie, gal būt, išsilaikys net iki 2000-jų metų.

Keliais žymesniais laimėjimais pasižymi pabaltiečių įnašas, kuris įeina į 1985 m. pasaulio iškiliųjų eilę.

Vienoje garbingiausių žiemos sporto šakoje - biatlone (susideda iš perbėgimo atitinkamos distancijos ir jos metu, parinktoje vietoje atliekami šaudymo pratimai su šautuvu. Perbėgimo laikas ir pataikymai sumuojama išve-dant nugalėtoją, nes už nekludytus šūvius dalyvis turi perbėgti-šliužti atitinkamą baudos ratą, pvz., 150 met-rų, tuo praranda laiką), kuris buvo prarastas Ruhpoldin-gė (V. Vokietijoje), 4x7,5 km. estafetėje, Alg. ŠALNA lai-mi AUKSO MEDALĮ. Tai buvo pasaulinėse pirmenybėse. Veik tuo pat metu (sausio-vasario mėn.) Moldavijos sos-tinėje Kišineve, žiemos meto uždaroje patalpose (halėje) Sovietų Sąjungos lengvosios atletikos pirmenybėse, mū-siškis Donatas STUKONIS nustumia rutulį 20 mtr. ir 5l cm., pelno nugalėtojo vardą. Kaimynas latvis Zinter Ek-manis, pasaulinėse dvejetainio rogučių (bobsley) pirmenybė-se užima III-IA VIETĄ, o Europos pirmenybėse - I-ĄJĄ, tapdamas Europos MEISTERIU. Antras dalyvis rusas-Ni-kolaj Ž i r o v.

Grakščioji mūsų Dalia KUTKAITĖ Sovietų Sąjungos titului laimėti varžybose gauna SIDABRO MEDALĮ - II-JĄ VIETĄ, nors po pirmos dienos pratimų buvo pirmaujan-ti. O, l balo, kaip jie skaičiavimą vadina, skyrė nuo per-galės valniko. Tai ritminė gimnastika, tarptautiniai pri-imtu terminu vadinant, bet Lietuvos sportinėje spaudoje vadinama meninė gimnastika. Į jos apimtį - varžymosi priemonės - įeina kuokelės, kaspinas, lankas ir kamu-lis. Laimėjimai - titulų vardai duodami už atskirus pa-siekimus - pergalės ir taip vadinamas absoliutus laimė -

jimas, kur sudedama visų keturių rungčių gautoji taškų suma. Vertinimo kriterijumi paimta 10- tis taškų.

Čia gyvenantiems lietuviams, geriau ir aiškiau ta-riant, visai išelviškai, net nerūpi mūsų tautos sportiniai laimėjimai, kaip pav., 1985 m. žiemos sezono Vida MO-GENYTĖ - VENCINĖ 5 km. cross- country perbėgime slidėmis tapo Sovietų Sąjungos vice-meisterė (16:43,6 min.). Žinome, mes vyresnieji, žiemos sąlygas Lietu-voje, todėl tokie prasiveržimai yra gyviausia paskata jau-nesniajai kartai ir lietuvių moters vardo kilnumui bran-dinti.

Irklautojai jau gegužės mėn. skaltė AUKSO MEDA-LIŲ kratį: tai - Gintautas GIEDRAITIS ir Sigitas KU-ČINSKAS. Keturių metų, be valrininko, jaunių rinktinės irklautojai: V. VAKEVIČIUS, A. RUDZEVIČIUS, K. RA-MANAUSKAS ir R. VIJEIKIS irgi nugali rusus ir gauna pergalės titulą. Tai gražiai auganti ir sumaniai treniruo-jama pamaina.

Meksikoje, balandžio mėnesį buvo praveistos pasauli-nės šaudymo pirmenybės pneumatiniiais ginklais, kur vil-nietis Vladas TURLA ir kiti du rusai komandiniame verti-nime išnešė AUKSO MEDALIUS.

Nors ir ne sporto šakoje, bet visdėlo, Sovietų Są-jungos pirmenybių nugalėtoja - Živilė RINGELIENĖ iško-vojo tarptautinių šaškių PERGALĘ (pirmenybėse dalyvavo visos pasaulio čempionės).

Kanojų ir baidarių Sovietų Sąjungos pirmenybėse Ar-tūras VIETA laimi 3 AUKSO MEDALIUS.

Kamuolio žaidimuose "GRANITO" tinklininkai iško-voja vice-čempionato vardą. Tai irgi sėkmingas kraitis mūsų pergalių siekime, nes mūsų tinklininkai rikuojasi į pasaulio geriausią trejetuką.

Birželio 16 d. Stuttgarte baigėsi 24-tosios Europos krepšinio pirmenybės, kurias laimėjo Sovietų Sąjunga, bet su mūsų vyrų garsioju kvartetu: Arvydu SABONIŲ, Voldemaru CHOMIČIUM, Rimu KURTINAIČIU ir Sergle-jum JOVAIŠA baigminėse rungtynėse nugalėję Italiją 112:96, kur mūsų šalis Sabonis įkrovė 33 taškus. Būdinga Sa-boniui - 26 tšk. per 20 minučių. Tai vėl keturi lietuviai Europos pirmenybių laureatai. Čia labai sėkmingai, kaip ir visada, žaidė latvis V. VALTERIS, kuris per susitiki-mą su Čekoslovakijos rinktine surinko daugiausia taškų - 27-nis.

Rugpjūčio pabaigoje, Belgijoje, Antverpene pasauli-nės kanojų - baidarių pirmenybės, kur A. V i e t a dvivietėje laimi sidabro medalį. Antrasis dalyvis- rusas A. Myzginas.

Dviratininkų pergalėse matome pasaulio rekordinin-ką Gintarą U m a r a - 4 km. nuotolio take, pasaulio jaunimo pirmenybių laimėtoja ir pasaulio rekordininką Artūrą K a s p u t i, kur Stuttgarte iškovojo šias per-gales rugpjūčio pradžioje. (bus daugiau)

AR PRISIMENI, KAD

Rusų valdžia 1865 m. rugsėjo mėn. 6 d. buvo uždrau-dusi spausdinti lietuviškas knygas lotyniškais raidėmis?

Multikultūrizmas reiškia gyvesnį verslą

"MES TURIME RASTI BŪDŲ UŽTIKRINTI VISIEMS KANADIEČIAMS PILNĄ EKONOMINĘ ROLĘ, NES LYGI GALIMYBĖ VISIEMS YRA NE TIK MŪSŲ PAGRINDINIS PRINCIPAS, BET IR MŪSŲ EKONOMINIO GERBŪVIO PAGRINDAS".

Otto Jelinek

Standing Committee on Multiculturalism, November 26, 1985

Valstybės Ministeris Multikultūrizmui, Hon. Otto Jelinek rūpinsis Multikultūrizmo ir Verslo Konferencija Metro Convention Centre, Toronte, balandžio mėn. 11 ir 12 d.d.

Konferencijos darbotvarkėje įtraukta:

- * Multikultūrizmas ir Kanados ilgalaikis ekonominis vystymas: metodai ir galimybės.
- * Multikultūrizmas ir tarptautinė prekyba: iššūkis (chal-anges) ir galimybės.
- * Multikultūrizmas ir vietinio verslo galimybės: turiz-mas ir svetingumas, komunikacija ir aukštoji techno-

logija, smulkiųjų verslų ugdymas ir investavimo gali-mybės.

* Pasisekimai: kaip pasinaudota multikultūrinėmis rin-komis ir resursais.

* Paskirstymas: ryšių padidėjimas bei jūsų produktų ir aptarnavimo tinklo praplėtimas.

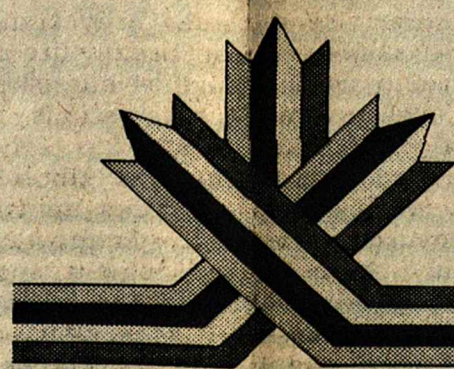
Ši konferencija suburia vyriausybės verslo ir profesinių grupių darbuotojus, patiekdama specifines informacijas apie suplanavimą ir aptarnavimą. Ministeris pirmininkas Brian Mulroney kalbės konferen-cijos uždarymo bankete.

Multikultūrizmo ir Verslo Konferencija reiškia, kad ir jūs esate Kanados ekonominio atnaujinimo darbuo-tojų grupėje.

Daugiau informacijų apie Konferenciją gausite:

Multiculturalism and Business Conference
c/o Minister of State, Multiculturalism
Ottawa, Ontario K1A 0M5

Supported by major trade and industry organizations, and
ethnocultural business and professional associations.

MULTICULTURALISM CANADA

Minister of State
Multiculturalism
Hon. Otto Jelinek

Le ministre d'État au
Multiculturalisme
L'honorable Otto Jelinek

Vertimas "Nepriklausomos Lietuvos" Redakcijos.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

IŠ VIENO KARO LAIKŲ DIENORAŠČIO

M.A. (t e s i n y s)

4. Rugsėjo mėnesį gauname įsakymą polsiui ir esame atkeliami prie "Z". Atvykę randame jau organizuojamą antrą pulką. Mūsų kuopos (turbūt, ir kitų kuopų) veteranus, jau pakrikštytus, skiria į kitas kuopas įvairiom pareigom.

Esu paskiriamas į "...". Kuopos raštininku. Einant šias pareigas, netenka vykti į užsiėmimus, pratimus, sargybas. Turiu pakankamai laisvo laiko ir jį stengiausi išnaudoti savo gerbūviui.

Pagyvenę, pailsėję keletą savaitių, gauname įsakymą keltis į "A", kasti apkasų. Dar tą patį vakarą nuvažiuoju aplankyti saviškių ir informuoju, kad manau netrukus būsime iškeliami dar kitur. Buvo kažin koks nuėjautimas, kad gal nebesusitiksiu su namiškiais. Atsisveikinu su palydinčiais iki didžiojo kelio - Mama, mažamečiais broliais, sesute. Tai ir buvo paskutinis kartas, kada juos mačiau. Ir šįandien jie man stovi akyse- maži, jauni, apsiašaroję, su didžiu klausimu akutėse.

Tėviškeje pilna traukiančios kariuomenės: laukai, keliai išvažinėti tankais, mano naujai pasodintas sodas išlaužytas. Mindamas dviratį atgal, galvoju - grįšiu, duobes užlyginsiu, obelaites atsodinsime... Tik neturėjau tada numatęs datos...

Apkasų kasti teko tik keletą dienų (man asmeniskai visai neteko), kai naktį gauname žinią, kad frontas pralaužtas, ir gautas įsakymas grįžti atgal prie "Z" į apkasus. Greitai pasikrovę, paryčiais jau atvykstame, ir mūsų kuopa užima pozicijas, vietoves dešinėje kelio pusėje. Aš esu kuopos apkase su štabu ir kuopos vadu. Tenka rašyti nurodymus, įsakymus perdavimui bei kitus tuo metu reikalingus uždavinius.

Girdisi kovos garsai, matosi gaisrų pašvaistės. Laukiame ryto, bet nesame tikri ko pirma sulauksime- ryto ar rusų.

Sulaukiame ryto. Ir prieš 9 val. pamatome pirmuosius rusų tankus. Ir atsидaro didžiųjų pabūklų prieš-tankinė ugnis. Mūsų ugnies rusų tankai mažai teboja. Pasisekė tik keletą išversti iš rikuotės, o kiti visi su kariais aplipę, slenka artyn. Kuopos vadas sako: "Visi vyrai už ginklų." Aš jau anksčiau buvau apmokytas, kaip apsieiti su "panzerfaustais", bet kada juos naudojavu, buvo kitos sąlygos. Pirmąjį iššauku- bet žymiai pro šalį, antrą - tiesiai ir tankas dega...atsидaro tikra pekla, visi šaukia, o triukšmas neaprašomas; sužeistųjų dejavimai, į kuriuos nebėra kada kreipti dėmesį. Pasiseka man pataikyti ir į antrą tanką, bet jis vistiek, kad ir degantis, slenka artyn ir šaudo. Staiga sprogsta ir su visais kariais lekia į viršų. Matau, kiti vyrai irgi keletą tankų išveda iš rikuotės, bet - jų dar pilnas laukais ir aiškiai žinome, kad jų neišmušime. 10:10 val.ryto įsakymas dengiant trauktis. Mūsų kuopa persikelia prie ežero įlankon ir leidžiame kitai kuopai trauktis. Kita visai nebesustoja,

Kaip Tampama Kitaip Galvojančiu

N o m e n k l a t ū r o s " D o l c e V i t a " 6. (t e s i n y s)

Vieną kartą, smalsumo vedinas, aš nukeliavau aplankyti Kijevo apylinkėse vienos tokios "pavyzdinės" fermos, kuri specializavosi daržovių ir vaisių srityje. Vedėjas išdidžiai aprodė man užsienietiškus, paskutinės mados įrengimus: mašinas, kuriomis renkama, skirstoma; specialius pastatus, kuriuose stropiai kontroliuojama švieša, temperatūra, drėgmė. Baigiantis vizitui, jis mane nusivedė į didžiulį angarą, kuriame jaunos merginos baltuose apdaruose vykdė keistą operaciją: jos rūpestingai atrinkinėjo pomidorus, juos atidžiai apžiūrinėdavo, pamatuodavo su liniuote, paskui dėliodavo pagal įvairias kategorijas į skirtingas dėžes. Vedėjas parodė man triumfuodamas vieną dėželių ir tarė:

- Šitie pomidorai atrinkti Karinio Sovieto narių šeimoms. Kaip galite įsitikinti, jie imponantiško dydžio ir be jokios dėmelės. Tie pomidorai, kurių spalvos mažiau kelia apetitą, arba kurie kiek mažesni, keliaus kitiems generolams, administracijos viršininkams, cenzoriams ir prokurorui.

Karinis Sovietas susidėjo iš keturių asmenų: srities komendanto ir jo pavaduotojo, vyriausio štabo viršininko ir politinio vadovo. Be šio išskirtinai išrankaus maisto, tie keturi žmonės ir jų šeimos turėjo savo reikalus specialią grupę, kuri užtikrindavo jų aprūpinimą būtinio pareikalavimo reikmenimis: baldais, rūbais, knygomis ir t.t. Bet netgi jų tarpe nelygybė viešpatavo visu smarkumu: srities komendantas, priklausantis pagal įstatus, einamas pareigas, kompartijos centro komitetui - galėjo naudotis pirmosios kategorijos parduotuvėmis. Neteisybė buvo dar akivaizdesnė butų, vasarnamių, automobilių, medžioklės butų, sportinių laivų, vilų prie Juodosios jūros srityse. Srities komendantas turėjo penkių kambarių butą, dviaukštį vasarnamį (dačą) su milžinišku sodu, aštuonių kambarių butą prie ežero už 30 km nuo Kijevo, "uždraustoj" zonoj, saugomoj sargybos bokšteliu, spygliuotų vielų, vietovėje, kuri nebuvo atžymėta jokiame žemėlapyje. Be to, jis turėjo dviejų aukštų vilą pajūryje su maudymosi baseinu, teniso aikšte ir galybe tarnų.

Būsimasis mano uošvis tebuvo vien generalinio štabo viršininkas. Jam derėjo pasitenkinti keturių kambarių butu. Jo "dača", supama menkesnių išmatavimų sodo, nebuvo mūrinė, bet medinė. Jo namas prie ežero kranto teturėjo vos 6 kambarius. Jo vila prie Juodosios jūros buvo vienaaukštė ir tarnų skaičius nebuvo toks gausus, kaip srities komendanto.

Ši nekontanti privilegijų stratifikacija* yra vienu kertinių sovietinės sistemos akmenų. Ji paaiškina ir pateisina santvarkos surambėjimą. Krašto politinio, socialinio ir kultūrinio gyvenimo stagnacija kyla dalinai iš to, kad tie asmenys, kurie užima svarbias pozicijas, panikiškai bijo bet ko, kas galėtų pakeisti ar patobulinti esamą sistemą.

Veikiančiam žmogui pasitaiko padaryti klaidų. O paklydimai Nomenklatūroje reiškia patekimą nemalonėn su visomis iš to kylančiomis materialinėmis pasekmėmis. Štai kodėl ši sistema ugdo būką karjerizmą, visišką iniciatyvos nebuvimą ir begalinį vergiškumą.

Nomenklatūra tačiau yra nūnai daug atlaidesnė, negu kadaise. Kai aukšto rango pareigūnys pašalinami, jie anaiploj nepraranda visų savo privilegijų. Kas benuiktų, jie nebetampa eiliniiais piliečiais. Net ir padarę 1986. III. 27

paleidžia ir mus, ir per degant ir apšaudomą "X" miestelį pasiseka pereiti ir toliau be sustojimo pasukame į "Y". Kurie traukėmės šia kryptimi- buvome sulaukyti, pergrupuoti, ir vėl į apkasus...

Jau visa diena buvome be davinio, valgome ką kas turime, atsigėriame. Sulaukiame 2 val.nakties ir tas pat vyksta kaip pirmoje vietovėje. Nežinau, ar yra likę vokiečių dalinių, nes pasipriešinimas nedidelis, bet staiga užpakalyje mūsų maniau, kad dangus grūna: pasirodo vokiečių šturmuojantys daliniai, nuotaika pakyla, sakome, taip greitai savo žemės nepaliksime, ir jeigu teks palikti, tai ir jūs už tai mokėsite. Švintant, likę vokiečių tankai šarvuočiai traukiasi, ima ir mus. Ant vieno tanko ir aš užlipęs. Važiuojame, traukiamės, pavažiavę - stabdomi. Mes, radę progą pasišaliname ir savo nuožiūra pavieniu po keletą, traukiamės į "K" kryptį. Vienaime paliktame ūkyje pailsėję, užvalgę, visas mūsų penketukas, ltn. "...". padrąsinti, nusprendžiame toliau frontan nelįsti. Apleidžiame vietovę ir traukiame link Klaipėdos. Pasiekę Klaipėdą, persikeliamo per kanalą. Miestas bombarduojamas, pilnas lavonų, pabėgėlių; visur dega. Visi skuba, keliai užkimšti, viskas sujaukta. Paliekame Klaipėdą. Paliekame ir vieną lietuvių karių; toliau trauktis jam nebuvo lemta. Traukiamės dabar keturi palei kanalą, Tilžės link. Pasitraukę apie 12 km., matome, kad kelias į Tilžę užkirstas. Pilni pamariai palaidos kariuomenės, pilna pabėgėlių vežimų, pilna juodųjų rusų kovos lėktuvų, dangus kaip iš dūmų, vaitojimas sužeistųjų, mirštančiųjų. Pasipriešinimas neorganizuojamas, traukiamės vėl į Klaipėdą. Jau ir čia kelias užkirstas, bet čia visi daliniai, kas tik uniformoje, statomi pasipriešinimui-prasimušimui į Klaipėdą. Vien noro ir drąsos neužtenka; prasimušti nepasiseka, patys esame sumušti; mes likome dar trys. Manome, kad "N" bus jau irgi žuvs, bet atsirado gyvas. Sulendame į marių žolynus ir laukiame vakaro, nes jau nusprendėme, kad plauksime naktį per marias, bet dar nežinome kaip.

Randame dvi statines. Ant jų uždedame baurų vežimo gardus, pririšame virvėmis- žolėmis, grandinėmis ir jau esame pasirošę plaukti, bet mūsų leitenantas atsisako. Itai goja, kad išplaukti nėra vilties. Jo nuomonės paklauso dar vienas mūsų draugas "...". Dar apytamsėje mudu su "N" atsisveikiname. Atsistumiame nuo kranto ir vėjo nešami, pasileidžiame antrojo pusėn į Juodkrantę. Esam abu šlapį; sušalę, nevalgę, bangos svaiddo. Supratome, kad leitenantas sakė teisybę, plaustas pradėjo trūkti, likome tik ant gardų...

Pabundu kažkokioje koridoriuje visas šlapias, bet nesusalęs. Žiūriu - tai lauko lignonė. Teiraujuosi sanitarų, kaip čia papuoliau. Atsakymo negaunu, niekas nežino, turbūt, sako, rado tave mariose patruliai ir atvežė į čia. Taip turbūt, ir buvo. Matau- niekas nieko manęs neklausia. Atsistojau. Nieko su savim neturiu, palieku šias šiltas pataipas ir išeinu lauk. Lauke šalta, vėjuota, lynoja. Maniau grįžti atgal, bet - besitraukiančiųjų pabėgėlių voroje pamačiau iš mano apylinkės vieną šeimą, kurią tuojau atpažinau. Tuo pačiu momentu ir jie mane

nusikaltimą, jie ir toliau, nežiūrint patekimo nemalonėn, sudaro elito dalį, nors ir nudaždėję keletą pakopų karjeros laiptais. Tarp kitko, jų "išvietinimas" kartais būna vien horizontalinėje plotmėje. Tautybių Tarybos, vieno iš Aukščiausios Tarybos vienetų, pirmininkė Nasriddinova, praleisdavo savo laisvalaikis vadovaudama slapto degtindarių tinklui. Jos uždarbas siekė milijonus. Kai ją "nukaukavo", ji įsitaisė vice-ministro kėdėje (vert. pastaba: Tai toji pati Nasriddinova, kuri putojosi ir engė Turkijos ambasadorių, kai pabėgo lėktuvu Bražinskai (žiūr. Nicolas Polianski. M.I.D. Douze ans dans les services diplomatiques, 1984).

Pirmasis Gruzijos kompartijos sekretorius Vassilij Mzhanavdze ir jo pavaduotojas Vasilij Čurkin privėdė korupciją toje respublikoje prie tokio laipsnio, kokio niekas nebuvo pasiekęs visoje Sovietų Sąjungoje, nors joje kyšininkavimas yra normaliu ir reikalingu gyvenimo elementu. Tie kūmučiai pardavinėjo daugiausiai siūlanties ministru, raikomo sekretorių postus. Jų sėbrai vedė slapta užsienio valiutos ir deimantų šmugelį. Kada, nežinia kodėl, Brežnev'as nusprendė išsimežti "stadalą", Gruzijos gauja buvo išsklaidyta. Vienok tik smulkus mailius** buvo patrauktas teisman. Vadams neteko netgi grąžinti partijos bilietai. Jiems paprasčiausiai parūpino Nomenklatūroje kitas vieteles.

Idomu pažymėti, kad tuo metu, kai Brežnev'as valė Gruzijos kompartiją, jis puikiai žinojo, kad jo dukrytė Galina vadovauja gaujai, kuri specializavosi išsiperkamuose mokesčiuose ir brangenybėse. Be tėvužio globos, Galina galėjo remtis kitų dviejų savo gausios narių parama: savo vyro - generolo Jurio Čurbanov'o, vidaus Reikalų vice-ministro ir patikėtinio kovai su korupcija bei ekonominiais prasižengimais Sovietų Sąjungoje - ir pirmojo KGB viršininko pavaduotojo, Semiono Tsvigun'o, Brežnev'o švogerio parama. Kai dėl paties Vidaus Reikalų ministro Nikalajaus Šolokov'o, visiems buvo žinoma, kad jis pats vertėsi išperkamais mokesčiais. Jis priversdavo daugelį sovietinių menininkų brangiai apsimokėti savo išvykas užsienin. Jis pasisavindavo taip pat stambią dalį gėrybių, kurias sovietų muitininkai konfiskuodavo pasieniuose. Būdamas ministru, Šolokov'as įsitaisė sau kolekciijėlę keturių Mercedes, dešimties kitokių Vakarų gamybos automobilių. Be to, gerą kiekį deimantų ir ištisą lobelį užsienio valiutos. Jeigu Tatjana ir aš būtumėm tada, tais mūsų nesėkmės metais žinoję, kad yra galima jam pakišti kyšį, galbūt nebūtų reikėję išlaukti šešetos metų, kad galėtume būti drauge. Nelaimėi, Šolokov'as sugebėjo slėpti savo "švindelį". Jo vaizbūnystę atidengė vien po Brežniovo mirties.

Savaime aišku, kad Andropov'as žinojo, kas dedasi. Bet tuo momentu, kai jis įsitvirtino savo paties poste, jis sumanė pakeisti Brežniovo "camarillą" savo paties "mafia". Jis "patarė" savo buvusiam pavaduotojui Tsigun'ui nusižudyti. Kitį tačiau išliko sveikutėliai. Čurbanov'ą perkėlė į Murmanską. Niekas nedrumstė Galinai ramybės. Eina gandai, kad galbūt Šolokov'as bus teisiamas. Aš abejoju, juo labiau, kad Andropov'o mirtis atkėlė vartus tiems, kurie buvo laikinai nustumti nuošalin.

Tokio pobūdžio istorijos sudaro sovietinės imperijos metrašti nuo pat jos susikūrimo dienos ir kuris pasibaigs su ja. Bet man norėtųsi paminėti kai ką svarbaus: nežiūrint fakto, kad koks nekompetentingas ar sutręšęs pareigūnas išlieka, net ir papuolęs nemalonėn, Nomenklatūros narių saitai, kurie egzistuoja kompartijos elito

pamatė. Nors ir jie nedaug ko turėjo, bet davė man užvalgyti, už ką ir šįandien, ir visados būsiu dėkingas.

Palydint juos, sutinku, pamatau mūsų pulko vyrų, kurie pasisako, kad esą sustoję pajūryje vasarnamiuose... Einu ir aš tenai, randu pažįstamų, susitinku ir draugų iš mūsų kuopos, taip pat iš vietovės "X", kurie sau verdasi vandens ir lyg arbatą gurkšnodami, užvalgo duonos. Taip pasilaiko šilumą. Lieku su jais. Kaip mano bendrakeleivis "N"? Neradau niekur ir niekur daugiau apie jį negirdėjau. Liko, turbūt, mariose...

Rytojaus dieną gavome maisto. Pailsėję keletą dienų, buvome sugrupuoti. Įsakymas eiti Karaliaučiaus link.

Kas turėjo ginklų- paėmė, pamainė juos į kastuvus, kirkas. Žygiuojame kopų keliais juos taisydami. Už poros dienų pasiekiami "Nidą", dar už poros - "Rasytę".

Čia sustojome ilgesniam laikui.. Esame 4 iš lietuvių kuopos. Dienos sunkios, maisto mažas, bet likti gyvam galimybė yra be artimo pavojaus.

Čia vėl iš naujo apmokymas, manevrai; ginklų pažinimas, kad tik būtų užsiėmimo, bent mums taip atrodo. Jau gauname geresnį maistą, rūkalų, net šnapso. Trūkstanto maisto prisidedame vienokių ar kitokių būdu. Šioje vietoje išbuvome porą savaitių, ir vėl pajudame link Karaliaučiaus. Esame vėl gerai apginkluojami, bet ir darbo įrankių neatėmė. Vieną naktį susodino į baidokus ir pusę dienos plaukė, išlipome "L" miestelyje. Naktį praleidę, pasikrovėme į traukinį ir išvažiavome į Karaliaučių. Jame nesustojame, keliaujame, išlipame Muezingene. Čia I-asis pulkas panaikinamas, ir priskiriami į statybos batalijoną.

Išlipus paskirton vieton, dar pražygiavome 27 km. Čia randame tris vokiečių statybos kuopas ir esame paskirti buvusios 4-tos kuopos, kurią sumušė, vietoje. Esame oficialiai pavadinti ir gauname kuopos dokumentus. Duoda trūkstantos aprangos, suvienodina apsiginklavimą. Maistas - antros zonos, visai pakenčiamas, priekas rūkalai, šnapšas. Kasame apkasus, statome bunkerius, frontas už 2-6 km. Šalta, nes žiema. Šiose apylinkėse pasiekėme 2 ir 1/2 mėnesio, čia praleidžiame ir šv. Kalėdas. Jas praleidžiame galima sakyti gerai: ūkiuose vienur kitur dar likę ūkininkai, kurie ir nemano trauktis. Per šventes savo sveikinimuose vadai tvirtino, kad šv. Velykas švėsime jau Lietuvoje ar arti jos...

Naujus Metus praleidome žygyje, žygiavome 80 km. Baranovo link. Atžygiavę, gavome keletą dienų poilsio. Po to pradėjome sunkiai dirbti- kasti prieštankinius griovius. Pusė kuopos dirba, pasikeičiant su puse kuopos sargyboje kovos parengtyje. Čia didesnio susirėmimo nebuvo, išskyrus patrulinius, bet visą laiką buvome smarkiai apšaudomi. Čia maistas, rūkalai, šnapšas pirmosios zonos.

Kasame su pamainomis apie 3 savaites. Prasidėjo didžioji žiemos ofenzyva. Staiga įsakymas - trauktis. Pasitraukiame apie 6 km. ir esame įstatyti į apkasus- prilaukyti atsitraukimą gausiame ruože apie 300 metrų, senesnę artleriją tankus. Bet laikytis ilgai netenka, ir vėl atsitraukimas. Mūsų vyrai susirenka su likusiais- nuostoliai dideli, trūksta 14 karių, kurie gindami vietovę, žuvo.

Sugrupavus kuopos likučius, frontan nebesiunčiami. Pabuvus keletą dienų, naktį sargybose, prasidėjo traukimas, grįžimas į Rytrprūsias.

Šiose vietovėse sutikti lenkai buvo labai artimi, draugiški lietuviams, mus vadindavo savo broliais, gal tuo metu taip ir buvo? Pataradavo mesti uniformas, persirengti civiliais ir likti. Žinau, keletas taip ir padarė.

Žygiuodavome kasdien po 20-30 km. Kuprinės buvo vežamos, žygiai vyko naktimis, poilsiuose dienomis. Frontas pasiveja net 1 km. atstumu ir vėl sulaukomas iki 6 km. Kartu vyksta virtuvė, išverda sriubos, kavos, gauname kartais ir davinio.

(bus daugiau)

narių tarpe yra tokie, kad nustumdymas žemesnėn kaston reiškia tokią žeminančią nuoskaudą, toki pasibaisėtiną smūgį, tokią prestižo netektį, kad kai kurie žmonės nebevalioja atsigauti. Po to, kai Jekaterina Furceva - Kultūros ministerė ir Politbiuro narė - buvo apkaltinta valstybės turto grobstymu, ji išlaikė savo ministeriją. Bet, paveikta to dvasinio pažeminimo, ji panirė depresijon ir alkoholizman ir tas jos nuosmūkis užsibaigė ankstyva mirtimi. (Tipinga sovietiška psichologija: nesijautė blogai, kol nebuvo pagauta tą valstybės turtą eikvodama. Red.). O Šolokov'o žmonai pasimatė geriau nusižudyti, nieko nelaukus.

Man pasakojo, kad yra nepaprastai didelis skaičius mirimų nuo širdies priepuolio tų pareigūnų tarpe, kurie užvežami ant atsarginių bėgių arba priverčiami išeiti pensijon. Tokiais atvejais asmeninė tragedija glūdi ne tame, kad tie pareigūnai patenka priverstinan dykinėjiman, ar kad jie netenka privilegijų, bet tame fakte, jog jie tampa pašaipos objektu tų žmonių akyse, kurie dar taip neseniai lenkė galvas ir šliaužiojo prieš juos.

Tai vienas pastoviųjų sovietinės tikrovės bruožų: bet koks dignitorius Sovietų Sąjungoje atsiduria kelis kartus per dieną visagalio (vienų akyse) ir menkystos (kitų akyse), padėtyje. Niekada neteko man aptikti Vakaruose tolygaus vergiškumo, tolygaus savęs niekinimo, tolygaus padlaižiavimo. Kiek kartų yra man tekę regeti aukšto rango karininkus ar partijos pareigūnus traktuojant su panieka ir mulkinant pavaldinius ir išvysti už dešimties minučių, kaip jie dirbtinai šypsosi pakęsdami, savo ruožtu, savo viršininkų panieką.

* stratifikacija - specialiai daiginti, kad greičiau dygtų ** mailius - tik iš kūrų išritusios, labai smulkios žuvytės H o m o S o v i e t i c u s

Tokia nuolatinė įtampa negali neatsiliepti kitaip kaip katastrofiškom psichologinėm pasekom netgi į paties laisviausio, labiausiai save respektuojančio individo sielą. Šitai gimsta naujas tipas žmogaus: Homo sovieticus" - asmuo, neturintis savigarbos, stokojās bet kokio išdidumo ir taurumo, gatavas meluoti ir išdavinėti, kelia klupsčiaujantis prieš galinguosius ir gatavas užgaulioti ir trauškinti silpnuosius.

Išorinė "homo sovieticus" - tvirtio, reiklaus ir tauraus žmogaus - išvaizda tėra vien kaukė. Pasikalbėkit su juo kaip vyras su vyru, ir jo niekybė tvokstels iš karto. Išlikę gyvas Gulago kankiniai pasakoja, kad kagebis-tai, kurie kadaise kankino ir žudė nekaltus žmones, kol buvo savo ruožtu, sutriuškinti negaillestingo mechanizmo, kurio jie buvo krumplesliais - sudaro pačią šlykščiausią ir niekingiausią kalinių grupę (bus daugiau)

Reikia Surinkti Antkapių Įrašus

DR. JURGIS GIMBUTAS

Lietuvių išeivijos pėdsakų yra visuose žemynuose. Ryški istorijos žymė yra antkapinių paminklų įrašai lietuvių kalba. Jau įrodyta, tokių įrašų riekšmė tautotyrininkams, folkloristikai, kalbotyrai, kartais poezijai ir aplamai istorijai. Jau prieš šimtą metų apie tai rašė J.K...gis "Aušroje" 1884 m., nr. 9. Vėliau rūpinosi prof. Mykolas Biržiška (Kapai, "Liūsioji valanda", "Lietuvos aidas" mėnesiniame priede 1917.XII.11), A. Ašmantas (Lietuvybė Klaipėdos krašto kapinėse, "Vakarai" 1937.VI.2, nr. 124) ir kiti.

Čia suminėtuosius ir daugiau panašių bibliografinių duomenų suregistruavo jau pasižymėjęs Lietuvos etnografas Vacys Milius savo straipsnyje "Kapinės - etnografinių tyrimų objektas" (išsp. knygoje "Archeologiniai ir etnografiniai tyrinėjimai Lietuvoje 1970 ir 1971 metais", Vilnius, 1972, psl. 155-162). Mūsų išeivijoje šiek tiek dėmesio skirta antkapių įrašams dviejose Lithuanian Library Press knygos, išleistose Čikagoje. Jos yra: Algimanto Kezio, SJ, "Palikę tėviškes namus" (apie Šv. Kazimierą lietuvių kapines Čikagoje, 1976 m.) ir Vl. Būtėno, Alg. Kezio, El. Bradūnaitės ir J. Bradūno "Pennsylvanijos angliakasių Lietuva", 1977 m. Pastarojoje randame daugiau antkapių nuotraukų su istoriškais įrašais. Pavyzdžiui, Shenandoah Šv. Jurgio kapinėse:

"A.A. Mart. Dalineviczius 34 m. amž. uszmszstas Kasyklosie 24 d. Birzelio 1912 m. Wilniaus Red. Traku Pav. Par Stokliazkiu Kaimo Alsiziniku".

Kitas panašaus pobūdžio įrašas Mahanoy City Šv. Juozapo kapinėse:

"S.P. YUOZAS KUCZINCKAS DR. S. ANTANO IR PAZEISTAS MAINORIE 1901 30 DIENA OCT. EIDAMAS PRO SZALI KALBIK SWIEKA MARIJA".

Iškalta akmenyje, nurašyta žodis žodin, raidė raidėn su visomis rašybos klaidomis. Surinkus vienon vieton daug įrašų iš visokių vietų ir laikotarpių, tyrinėtojo darbas bus visa tai išaiškinti minėtais moksliniais aspektais.

Šio straipsnelio tikslas yra sudominti išeivijos lietuvių visur, kur esama lietuviškų kapų: Kandadoje, JAV-ėse, keliose Pietų Amerikos valstybėse, Australijoje, daugelyje Vakarų Europos šalių. Reikia nebedelsti, paskubėti suregistruoti įdomesnius antkapių įrašus, nes kai niekas nebesirūpina ju priežiūra, kapai panaikinami arba antkapiai sunyksta.

Štai, dr. Povilas Rėklaitis, rašydamas Marijos Gaigalaitienės nekrologą 20 metų po jos mirties V. Vokietijoje, informuoja apie gresiantį pavojų ir jos ankščiau mirusio vyro prof. dr. Viliaus Gaigalaičio kapui Brettene

D o b i l a s

IŠMESTINUKAS

A P Y S A K A

9. ... (tęsinys)

Lauke, mėnuliui pasislėpus, pasidarė visai tamsu. Vakaruose maurojo naktiniai svečiai. Pasilikęs žentas Kastulis su viršininku vieni du paruošė teisinimosi kalbą, kad išejo veik taip, kad liko tik žiauriai nukentėjęs Kas-tulis.

Nepraėjus valandai, jau su pakinkytu sarchy laukė prie nuovados durų trys pareigūnai. Pirmasis, lyg ka-riuomenės raitųjų žvalgyboje, jojo žentas Kastulis, o paskui jį sekė vežimas su jau mums žinomais pareigūnais. Tamsu, nors ir pirštu į akį durk - nematytumai. Veik visą kelią pamažu, tyliai pasiekė Remeikio trobės. Šūnės, išgašdinti visą naktį vykusio nenormalaus žmonių judėjimo, vienas kitą pralendami, kėlė didžiulę sią triukšmą. Čia sustojus, juos pasitiko keturi jauni, kariuomenėje tarnavę vyrukai, pasisiūlė būti vadovais į įvykio vietą. Laikiniai palikę vežimą pas Remeikį kieme, vorėle patraukė paskui vadovus. Su pirmaisiais aušros spinduliais jie buvo vietoje.

Dėl bendro atsargumo, viršininkas du policininkus ir tuos keturis vyrukus išstatė aplink įvykio vietą ir ir kantriai laukė šviesos. Kai jau už kelių žingsnių buvo matyti atskiri medžiai, prasidėjo apžiūrėjimas numestų gėrybių, kurių buvo iš tikrųjų, nemažai. Vien trumpų automatų, suomių pavyzdžio buvo keturiolika. Šeši pusiau lengvi kulkosvaidžiai, dvi dėžės granatų ir sprogstamosios medžiagos. Kitose buvo šaudmenys. Dar trys atskirai įpakuoti, su pridėtamais duslintuvais trumpi šauti vėliai, kurie galėjo žudyti be didelio triukšmo. Apie dokumentų blankus, pinigus, maisto korteles visai neminėsiu. Jie tada mažai kam buvo reikalingi. Padirbtų pinigų naudojimas karo metu grėsė mirties bausme. Jie buvo su visais kitais padirbtais blankais supakuoti ir užsmaluoti nuvežimui į apskritį, kaip radiniai. Ginklus su šaudmenimis buvo nuspręsta pasilaikyti ir apie juos į apskritį visai nepranešti. Patriotiniai nusiteikę jaunimas ir esamieji savi tarnautojai juos karštai rinko ir geruose įpakavimuose slėpė. Slėpė tai dienelei, kai jie bus reikalingi. Laukė to laiko, kai abu sliibinai besimušdami susinaikins ir reikės jų pasimetusių vienetų iš krašto išginti. Anks tyvesnė patirtis jau buvo parodžiusi, kad mums, reikalui esant, drąsių vyrų netrūko, bet jiems nebuvo ginklų.

Pusryčių metu visas lazdynynas buvo išžiūrėtas ir radiniai paimti. Motiejus pakvietė policiją ir visus padėjusius ieškojimo darbuose pusryčių. Pastarasis buvo kažkaip susidraugavęs su valstybinio ūkio bravoro tarnautojais ir to, jau neva valdžios gaminamo skysčio, apščiui turėjo. Gera buvo jo turėti, kad jis pats tik su svečiu paėmė stiklą. Vienas niekada. Nemiegota naktis ir nekasdieniniai įvykiai - reikėjo kaip nors atžymėti. Viršininkas iš pradžių kiek atstupstas dėjosi, vėliau prisijungė prie visų. Pusrytėliai, geram grobiui ramiai vežimuose gulint, vyko kaip ir reikia, netikrumo ir karo metu. Ne tik buvo po gerą stiklą paimta, bet ir dainos prieš piet įsi-4 psi.

(Žr. "Europos lietuvis", 1985.IX.6, nr. 34). Gaigalaičio kapus puošia dailus paminklas su akmenyje iškaltais Šv. Rašto žodžiais lietuvių kalba.

Kun. prof. V. Gaiglaitis buvo žymus Klaipėdos krašto veikėjas, "Sandoros" draugijos vadovas. Jo sukauptos lituanistinės bibliotekos dalis saugoma V. Berlyne, valstybinėje bibliotekoje. Knygos pažymėtos specialiu ekslibriu, kad jos skiriamos Kauno universitetui, kai Lietuva vėl bus nepriklausoma. Tokio svarbaus žmogaus lietuviams brangus kapas būsiąs panaikintas 1990 m., jei iki to laiko (po 4 metų!) nebus padarytas kapo laikymo pratęsimas. Tam reikia nemažai pinigų, o kuris fondas tuo pasirūpins? - klausimu be atsakymo baigia savo straipsnį dr. Rėklaitis. Jis tiksliai nurašė antkapio įrašą ir nufotografavo paminklą.

1985 m. rudens Mokslo ir kūrybos simpoziume Čikagoje buvo diskutuotas keliamasis reikalas su Lituanistikos instituto Tautotyros ir kraštotyros skyriaus mokslininkėmis Elena Bradūnaite-Aglinskienė ir dr. Liucija Baškauskaite. Sutarta kreiptis į lietuvių visuomenę per spaudą. Tų pokalbių paskaitintas red. Br. Kvilyks jau kėlė šį reikalą "Draugo" vedamajame (1985.XII.17).

Kaip praktiškai galima būtų vykdyti reikalingą antkapių įrašų surinkimą? Reikia savanorių talikininų, kurie aplankytų savo apylinkės kapines, pajieškotų antkapių su lietuviškais įrašais ir juos tiksliai nurašytų. Fotografavimas gali būti naudingas, jei įrašas pakankamai stambus ir ryškus, apšvietimas palankus. Dažnai senų antkapių įrašai būna sunkiai įskaitomi, išdilę ar išblukę, apsamoję ar apardyti. Tokiais atvejais reikia nurašyti visa, kas įskaitoma, pažymint daugtaškiu praleistas vietas. Antkapio teksto dokumentavimas turi būti palydėtas metrika: tikslus kapinių vardas, adresas, kapo vieta (nors apytikriai), kapinių priklausomybė parapijai ar organizacijai, paminklo medžiaga ir forma (trumpas apibūdinimas), įrašo atlikimo technika (iškalta akmenyje, atlieta metale, įrašyta dažais ar kitaip). Reikia nurašyti tiksliai, išlaikant tą pačią žodžių ir skaitmenų tvarką, kaip antkapyje, netaisant pasitaikančių rašybos klaidų. Paprasčiausia rašyti į įrašą sąsiuvinį su kietais viršeliais, skiriant kiekvienam antkapiui po atskirą puslapį. Tokius prirašytus sąsiuvinus ar jų kopijas priims "Nepriklausomos Lietuvos" redakcija ir persiųs Lituanistikos tyrimų ir studijų centrui (Mr. Robertas Vitas), 5620 So. Claremont Ave., Chicago, IL 60636, USA. Kam patogų, galės patys įteikti ar pasiųsti savo užrašus tam centrui, kuris yra žinomajame Jaunimo centre Čikagoje.

Kuriuos įrašus verta dokumentuoti? Visų pirma tokius, kur prie vardo ir pavardės įrašyta dar kas nors lietuviškai: mirusiajam charakterizuoti, kokiam įvykiui prisiminti, ar religiniai tekstai, kartais poetų citatų. Gali pasitaikyti idomių įrašų ir nelietuvių kalba prie lietuviškų pavardžių. Ir tokius verta nurašyti. Menišku pa-

jungė ligi stiklų languose virpėjimo. Motūzienė, taip laiminga būdama su jai kliuvusia netikėta dovana, nenustojo džiaugtis. Kai jau viršininkui nuo gero grobio ir kelių išgertų stiklų raudonavo veidas, kalmynių prikalbėta, įsitrašiusi prie jo, galustalėje sėdinčio, Motūzienė ir vikriai pabučiavo į ranką. Pabučiavusi, verkdamą prašė, Dievo atsiųsto sūnelio neatimti ir palikti jai jį auginti - Girdėjau, - pasakė, traukdamas iš jaunos moterles ranką, viršininkas. - Iš pradžių maniau, kad tai tik šposaujama. Vėliau pasirodė, kad tai tikra tiesa. Tai kagi, reiškia desantininką ne mes, policiją, bet ši jauna moteris sugavo. Įstatymiškai išeina, kad-jai priklauso. Nieko prieš neturiu, tik stebiuosi, kad tokia jauna būdama ir dar karo metu, užsidedi tokią didelę ant savęs naštą. Atrodai labai jauna ir tikrai daugiau kaip dvidešimtis neturi.

- O jau visus dvidešimt penkis neseniai baigiau, ponas viršininke.

- Taigi, pati jaunystė, beto ir vyro neturi, galėtum vien be rūpesčio gyventi.

- Nors ir jauna, bet kartu esu jau motina, ponas viršininke. Dviejų su puse metelių sunų kokiūšas pasmaugė. Nieko daugiau nenoriu, tik prašau tą man Dievo duotą dovaną palikti.

- Nu, kaip kitaip? Manau ir visi čia esantieji man pritaria. Dar šią pačią savaitę uželsiu pas viršaitį ir pas kleboną, ir jiems reikalą nušviesiu. Tikiu, kad jokių kliūčių nebus. Priede paprašysiu, kad gydytojas jį gerai apžiūrėtų. Savime aišku, jį reikės nuvežti krikštui ir tada bus sudaryti dokumentai - įtraukta į metrikų knygą, ir reikalas baigtas. Dėl to savotiško mažyčio pas mus atvykimo, tikrai, jei Motūzienė prašytų, sutikčiau ir jo krikšto tėvu būti!

Moteriškė dar kartą norėjo viršininkui ranką pabučiuoti, bet tas skubiai ją atitraukė. Po to gėrė į sveikatą už "desantininką", o po jo vėl naikino skilandį ir kitas kaimo gėrybes.

Debesimis apsikaisijusi popietė pradėjo matyti šlapius kėnus sniego. Dvi briktutės su išilksminusiais pareigūnais grįžo atlikusi miško kratą. Apie naminę ir jos tą nelaimingą varymą kalbos buvo užmirštos, lyg to veiksmo visai nebūtų buvę. Tik parvykus buvo paruošta telefonograma ir perduota į apskritį, kurioje buvo pažymėta, kad praėjusią naktį ant kaimui priklausančio miško kelio buvo išmesta iš lėktuvo slunta. Ryte buvo rasta nesuslėpta parašiotų medžiaga. Išdrakity vokiškų markių, maisto kortelių ir dokumentams blankų, kuriuos prižadėta pristatyti sekančią dieną. Apie ginklus nieko neminėta, juos matyti buvo paėmę, kam jie buvo slunčiami. Viršininkas viską atlikęs ir apdengęs daržinėlėje atvežtą grobį, nuėjo trumpo poilsio. Svarbiausias likęs rūpestis - kaip greičiau ir tinkamai supakuoti rastą medžiagą ir ją saugiai paslėpti.

Vakare, lietus susimaišęs su šlapdriba, dengė miegui pasiruošusį miestelį. Dauždamasis garais, dundėjo geležinkelio atostoginis traukinys. Dabar jis nebebuvo išsipošęs gražiai apsirengusiais ir linksmais veidais kareivių, vykstančių atostogų. Dabar jis buvo perpildytas aprašiotais, luošais ir pusiau išsekusiais trečiojo Rei-

XVI-TOJI VINCO KRĖVĖS LITERATŪRINĖ PREMIJA

LIETUVIŲ AKADEMINIS SAMBŪRIS MONTREALYJE jau šešioliktą kartą paskirs Vinco Krėvės Literatūrinę premiją už grožinės lietuvių literatūros kūrinį, dar nepremijuotą ir išleistą 1984-1985 metais laisvajame pasaulyje. Leidyklos arba patys autoriai prašomi siųsti bent du egzempliorius 1984-1985 metais išleistų knygų, šiuo dabartinės Liet.Akad.Sambūrio Montrealyje pirmininės adresu: Mrs. Regina Piečaitis, 6121 LaSalle Blvd., VERDUN, Que., H4H 1P7, CANADA.

Vertinimo (jury) komisijos sudėtis bus paskelbta netrukus.

Ši premija skiriama kas antri metai jau nuo 1952-ųjų metų ir iki šiol ją yra laimėję sekantys mūsų rašytojai: Jonas AISTIS, Jonas MEKAS, Algimantas MACKUS Kostas OSTRAUSKAS, Vincas RAMONAS, Marius KATILIS, Antanas VAICIULAITIS, Liūnė SUTEMA, Kazimieras BARĖNAS, Juozas KRALIKAUSKAS, Eduardas CINZAS, Tomas VENCLOVA, Henrikas NAGYS, Eduardas CINZAS (antrą kartą) ir Kazys BRADŪNAS.

Autoriai ir leidyklos prašomi išdėmėti, kad neat-siųstos knygos nebus svarstomos. Visos knygos turi būti atsiųstos iki šių metų gegužės mėn. 4-tos dienos.

Lietuvių Akademiniis Sambūris
Montrealyje (Kanadoje)

minklų ar šiaip, originalių, nešablioniškų, nuotraukos gali būti vertingos meno istorijai. Kur įmanoma, reikia pažymėti paminklo kūrėjo pavardę ir kada pagamintas.

Ateinančio pavasario mirusiųjų atminimo diena galėtų būti gera pradžia, o po to - visokios vasarinės išvykos. Galimas dalykas, kad skaitytojų tarpe atsirastų tokių, kurie jau yra suregistravę idomių antkapių įrašų. Būtėka pagaminti užrašų kopijas ir pasiųsti kur prašoma.

Atrodo, toks istorinis projektas turėtų sudominti arba mūsų studentų ratelius-klubus, arba skautų organizaciją. Kartais pasigendama naujų, idomių uždavinių (Red.).

cho virš pusamžiais kareiviais, kovoms daugiau netinkančiais, buvusiais kareiviais.

Už ežero, toli, gailiai staugė šūnės. Gal gyvulėliai jautė vėl pradėjusius slinkti į šį kraštą išbadėjusius okupantus, nešančius su krauju išrašytus obalsius: "Mirtis vokiškiems okupantams ir jų pakalikams. Mes išnaikinsim visus. Pradedant seniūnu, baigiant Kubiliūnu".

Tą tamsią, su šlapdriba naktį, neišskūs dvilinkis šešėliai išnešiojo iš nuovados viršininko daržinėlės atvežtuosius karo žaislelius. Rytmetinėse mišiose zakristijonas purtė rankinį skambalą, nes pašventinti varpai jau treči metai buvo taip pat poilsui užkasti. Kaip pas bolševikus vogti, taip čia viską slėpti - tokia jau buvo tada mada.

Po dviejų savaitių nuodugnaus tyrimo buvo išaiškinta, kad tą gražią naktį, kai žentas Kastulis sūnkė lazdynyne naminėlę, netolimai, už septynių kilometrų, buvo sukurtas taip pat laužas, bet visai kitam tikslui negu mūsų Kastulio. Bet tie lakūnai jo nepastebėję, išmetė važmas ant to vargšo Kastulio.

Pasaka dar nebaigta; tik jos gera pradžia.

Vokiečių frontas visuose ruožuose braškėjo ir lūžo. Nesustabdomai vaikė žiema rudenėli.

TIESIUOJU KELIU PAS SŪNŲ

Pirmosiose dienose po išsiuntimo ginklų ir krepšelio su naujagimiu Laima vaikščiojo ir dirbo, lyg būtų paskendusi nesveikuose sapnuose. Galima tvirtai patikėti, kad kartu su mažyčiu ir ji pati išskrido į nežinomą. Kada tik sublykčiodavo mintis, kaip mažytis nusileido ir kas jį ten paėmė, balsiai sušukdavo: "Ne, ne, ne." - ir toliau dirbo, lyg nieko nebūtų pasakiusi. Gal ji ir pati neįėjau ir negirdėjo, ką jos lūpos išstardavo. Tas "ne" kartojo ir trečią dieną. Tik ketvirtąją po išsiuntimo dieną Laima pasijuto lyg ji pradėtų grįžti į tikrovę. Pradėjo po truputį valgyti ir šį bei tą kalbėti. Marička jos būklę gerai suprato. Kiekvieną kartą Laima, pradėdama kalbėti paprastais kasdieniniais klausimais, visada Maričką išpėdavo: "Tik, brangioji, nieko neužsimink, kas ta baisiąją naktį įvyko". Tylėjo Marička, bet užjausdama ir matydama tą keistą elgesį, pati kartu su ja kentėjo, nors ir nebuvo dar buvusi motina. Darbas tą neįaukių minčių makalynę palengvindavo, bet tik trumpomis minutėmis. Likusiu laiku Laimai vaidenosi mėlynu raiškėčiu perrištas ryšulėlis, paskutinis rankos pakėlimas ir palydėjimas į tamsos supamą naktį.

Po savaitės ji grįžo lyg į normalesnį stovį, bet neilgam. Dar vėliau ji pradėjo naktį be reikalo išsėdinėti į barako kiemą ir ilgai ten vaikščioti. Grįžusi įsi-kniaubdavo galvą į rankas ir ilgai, sulaukiama kvapą, lyg ko klausydama, tylėdavo. "Kad nors ji pravirtų", dažnai sau kartodavo jos ištikimoji draugė Marička. Raminti jos negalėjai, nes ji virsdavo pikta ir skubiai slėpdavosi, kad ir darbo metu.

Frontams slenkant į stiprias bolševikų pergales, šis mažytis aerodromas pavirto tikru skruzdėlynu. Per paskutines dvi savaites tarnyba padidėjo dešimteriopai ir mergaitės pirmiau buvusios tik temdymams ir signalizacijai, perėmė kitas tarnybas. Marička su Laima papuolė į telefoninę. Nieko geriau, rodos ir nereikėjo, nes, nors darbas ilgas valandas trukdavo, bet kai iš peties dirbti nereikėjo ir gaudavo papildomą maisto davinį, nesiskundė. Kadangi abi nerūkė, tai pakelius "karečki" ar protarpiais tabaką, išmainydavo į maistą ir jau, galima sakyti, buvo sočios. Maistas nepataisė Laimos nuotaikos, bet dar daugiau sušiaušė.

Netrukus Laimos pilni gyvybės ir grožio veideliai susitraukė ir apsinėšė pilkšva. Ramiai miegoti labai mažai tegalėjo, nes, vos tik akis užmerkus, tas mėlynu raiščiu pakietėlis aplink skrajojo, lyg ieškodamas vietos kur nusileisti. Šiame dalinyje įvykė pasikeitimai Laimos saviųjautą labai trumpam palengvino. Apsitvarkius, dar daugiau išliepsnojo jos vaizduotė. Vieną vakarą ji, atėjusi pas būdinčią prie telefono Maričką, pradėjo kukčiodama verkti ir pasakė, kad ilgai tokioje padėtyje nebegalinti ištverti.

(bus daugiau)

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

IŠ PADANGĖS MIELOS

(IŠ SPAUDOS OKUPUOTOJE LIETUVOJE IR IŠEIVIJOJE)

LIAUDIES MENO KŪRINIAI MUZIEJUJE

Apie 200 liaudies meno darbų - medžio, metalo, keramikos ir apie 400 nuotraukų ir piešinių iš Pasvalio rajono surinko ir parsivežė Kauno M. K. Čiurlionio Dailės Muziejaus darbuotojai. Muziejninkai rado iš senų laikų išsaugotas neparasto grožio lovatieses, staltieses, rankšluosčius 80 metų senutės O. Skrinienės troboje. Ekspozitai atiduo - dami į M. K. Čiurlionio Dailės Muziejaus fondus, kur randasi turtingiausia lietuvių liaudies meno kolekcija.

NAUJAS GĖRIMAS

Lietuvos sviesto gamykla patiekė rinkai naują gėrimą, kurį pavadino "Sodžius". Jis yra gaminamas iš nugriebto pieno ir sustiprintas obuolių pektinu. Turi ir gydomų ypatybių sutrikus virškinimui.

PAMINKLINĖ LENTA POETUI ANTANUI MIŠKINIUI

Vilniuje, prie namo Antakalnio gt. nr. 8 buvo atidengta paminklinė lenta poetui Antanui Miškiniui. Šiame name jis gyveno nuo 1959-1983 metų.

Šiame name gyvendamas, jis sukūrė 5 poezijos rinkinius, išleido poezijos dvitomisį ir dvi rinktines, parašė atsiminimų knygą "Žaliaduonių Gegužinė".

Žinoma, čia ne visi jo atsiminimai buvo parašyti. Ar kitus nusinešė su savimi į kapus, gal kada ir sužinosime.

NAUJOS RŪŠIES DUONA

KAUNE pradėta kepti naujos rūšies duona "Linelis" su sėlenų, linų sėmenų prie maišomis. Tokių patvairstų rūšių duonos labai mėgiamos ir seniai kepamos Vokietijoje, Prancūzijoje, Ispanijoje ir šiame kontinente Ypač Montrealyje, Toronte

RAŠYTOJO PUTINO MUZIEJUS

Bute, kuriame 20 metų išgyveno vienas žymiausių lietuvių rašytojų Vincas Mykolaitis - Putinas, įrengtas jo muziejus.

Muziejų sudaro 3 memorialiniai kambariai. Juose randasi rašytojo vartoti baldai, apie 3000 knygų biblioteka, paveikslai, asmeninio naudojimo daiktai. Matomi jo rankraščiai, redaguoti tekstai, paskaitų konspektai, nuotraukos ir kt.

Putino Muziejus yra Vilniuje, Liepos 21-sios gatvėje, Nr. 10.

BALIUI GAJAUSKUI - 60 METŲ

Vienas žymiausių lietuvių sąžinės kalinių - Balys minėjo savo 60-tąją gimimo dieną vasario 26, griežtojo režimo lageryje Kučine. Jis yra daugiau kaip pusę savo gyvenimo - 33 metus - praleidęs sovietinių rusų kalėjimuose ir lageriuose.

● KYBARTUOSE gyvenanti motina su ligoniu sūnumi tebegyvena seniai remontuotame, šaltame bute ir niekur negauna nusipirkti, kaip ji vietinėje spaudoje skundžiasi, bent tonos anglių ar kokio kito kuro. Žada kreiptis net į rajono Vykdėmąjį Komitetą. Taip "didysis brolis" numylėjo savo globotinius. Dideliems ir nebūtinai reikalingiems (netgi aplinką nuodijantiems) projektams užtenka ir laiko, ir pinigų, ir pagyrų. O ši motina tikrai ne vienintelė kenčianti nuo kuro trūkumo.

DAUGĖJA BEBRŲ

Praeity metų pabaigoje buvo pravešta bebrų statistika Lietuvoje ir užregistruota 10.950 bebrų. 1984 m. pabaigoje jų būta 9900. Daugiau siai jų aptikta Kelmės, Plungės, Šilutės, Širvintų, Vilkauskio rajonuose.

TAUTA YRA TADA ŽUVUSI, KAI JI PATI SAVĖS IŠSIŽADA. JOKIOS KITOS PAJĖGOS JOS SUŽLUGDYTI NĖGALI
Dr. Gv. Valančius

Vincas Mykolaitis-Putinas (1893-1967)

mintys apie gerą, gerą kiaušinį - rituką.

Kiek Ignukas atsimena, užpernai Velykos buvo šaltos, net lijo, ir dėdė Jonas nebuvo atvažiavęs, o pernai net basas pabandė palakstyti; vėliau čiaudėjo ir motina, ji barė, kad nusišaldė ten prie kiaušinių ritėjų bežiopsodamas. Bet jau tas ritimas! Ir šandieną Ignuko akys matosi taip, kad rodos tik vakar visa tai buvo.

Už jį gerokai paauglesnis Vizbarų Juozas, per Ignuko gal dviejų valandų įtemptą stebėjimą, buvo nors ir ne pirmuoju, bet vistiek - antru ritimo aikštėn didvyriu. Mat, ritime dalyvavo ir suaugę vyrai, ir moterys. Vienas iš vyrų taip gražiai paleisdavo nuo didelės, riestos medžio žievės į pakalnėlę savo rituką! Ir dažnai įdėdavo į laimėtą kiaušinį į savo plačią kišenę, retkarčiais net po du.

Juozo ritukas buvo gražus, nenusmailėjęs apvaliniais, už visų žaidžiančių toliausiai nuriedėdavęs. Ignukas matė, kaip Juozas vienu paritimu laimėjo tris kiaušinius ir išdidžiai juos įsidėjo į kišenę.

Tik apie Atvelykį Vizbariukas jam pasisake, jog jo ritukas gerai ir toli riedėjęs ne vien dėl to, kad nebuvęs viename gale labai nusmailęs, bet dėl to, kad viduje buvo prileistas sakų. Juozas dar pridūrė, kad su tokiais kiaušiniu galima sumušti daugelį kitų kiaušinių, tik tam geriau tiktų smallesnis.

Ignukas svajojo apie tokį rituką. Tik - kur gauti sakų? Vasaromis sakų matydavęs vyšnių užgaustuose kamienuose, bet jie buvo minkšti, netikė, vargiai šildomi tirptų. Bandė rinkti nuo rastų, kuriuos suveždavo į lentpjūvę, bet per vėlaisusigriebė, mat, žiemą sakų beveik nerasdavo.

Dažnai Ignukas nueidavo į netolimą kalvę. Labai jam patikdavo, kai Motiejus jam duodavo duplek patraukti, arba vakare, tamsioje prieblandoje Motiejus švaistydavo su įkaitinta geležimi apie priekalą, žarstydamas kibirkštis į šalis. Kartą Ignukas matė Motiejų, kaip jis dideliame samtyje sutirpdė pikio gabalą, ir nutepė padarytą, dar karštą, kirvį. Kalvėje prirūko dvokiančių dūmų, bet kirvis blizgėjo.

- Matal, kaip iš krautuvės, - tarė Motiejus.
- Duokite mangabalėlį pikio, - ūmai tarė Ignukas.
- Pasiimk aną, ten, - parodė Motiejus pirštu nemažą gabalą.

Ignukas džiaugėsi taip lengvai sugalvojęs, džiaugėsi ir kad Motiejus neklausė, kodėl jam pikis reikalingas, tad ir nėrė iš kalvės. Dabar rituką tikrai turės, ne sakų prileistą, o pikio. Ar kas apie tai pagalvos?

Medžio žievę Ignukas jau turėjo. Aną vakarą buvo atvežę rastą, tokį didelį. Vyrai kalbėjo, kad pušis turi keturius kietmetrius. Nuskubėjęs Ignukas anksti rytą rado žievės gabalą, puikiausiai tinkantį, atrodė geriau, kaip pernai ritykloje matytas. Parsinešė žievę, malkinėje apdrožinėjo, išpjaustė lyg ir kiaušinį su Gedimino piliimi, tokį, kokią ir mama išskutinėja su peiliu ant svogūnų lakštuose išvirtų kiaušinių.

Vieną dieną Ignukui teko išlieti prakaito. Kalvis, kaip paprastai, išėjo paštan parsinešti laikraščio. Paprašė Ignuką patraukti dumtuves. Ugniavietėje telkšojo didžiulis metalo gabalas. Kam jis kaltinamas Ignukas nežinojo ir nesiteiravo. Motiejui išėjus, Ignukas kišenėje atsineštamė puodelyje sutirpdė gautą pikį. Kiaušinis ir iš popieriaus susuktas vamzdelis, jau seniau paruošti, buvo

KALBĖKIME SU SAVO VAIKAIS IR VAIKAIČIAIS VIENA GRAŽIAUSIŲ IR SENIAUSIŲ KALBŲ-LIETUVIŠKAI

AR PASKAITAI SAVO VAIKUI LIETUVIŠKŲ LIAUDIES PASAKŲ? JOSE RASI IR GROŽIO, IR JUMORO IR ĮSMINTIES!

C F M B

LIETUVIŠKA RADIO PROGRAMA

RADIO 1410 MONTREAL

KIEKVIENĄ ANTRADIENĮ NUO 11:30-12 val. nakties

Programos vedėjas: LUDAS STANKEVIČIUS

1053 Albonel Cr. Duvernay, Laval, P.Q. H7G 4K7

Tel.: 669-8834

KREIVI VEIDRODŽIAI

"Kadangi ir už kiną, ir už vakarienę, ir už vėną mokėjome atskirai, tai dabar kiekvienas atskirai save ir pabučiuosime!"
NATIONAL ENQUIRER

● KLAUSIMAS: Kodėl kalakutas perėjo skersai per gatvę
ATSAKYMAS: Todėl, kad išilgai eidamas niekada nebūtų perėjęs per gatvę?

● Kapitalistiniuose kraštuose pramonininkai turi fabrikus, o darbininkai - automobilius.
Komunistiniuose - fabrikai priklauso darbininkams, o automobiliai - partiečiams.

kitoje kišenėje. Kiaušinis buvo greitai priplintas. Aptiškusias vietas nušluostė su rankove, įvyniojo popierin ir nuėjo į kišenę. Nors kišenėje jautėsi karšta - kentė, nenorėjo, kad Motiejus žinotų ir gal pasakytų kitiems, kokiais margučiais Ignas užsiiminėja.

Rytoj - jau Velykos. Ignukas padeda mamai virtuvėje. Motina pasiunčia jį malkų, miltų ar indų atnešti. Virtuvėje įvairiausi kvapai. Ant stalo pilna lėkštė įvairių spalvų, vašku išrašytų, peiliu išskutintų margučių. Ignuko ritukas irgi pakeitė spalvą. Jį buvo įdėjęs į puodą su juodaksnio žievėmis ir keletu surūdijusių gelžgalių. Kad ritukas nesprogtų, ar pikis neištirtų, kiaušinio puode ilgai nelaikė, tad ir ištraukė tokį nenusakomos spalvos, negražų. Patrynė taukuotu audeklo gabalą, kol dar karštas, kad blizgėtų ir paslėpė jį jau tik jam žinomą vietą.

Velykų rytė iš bažnyčios grįžus, po pusryčių, Ignukas tuojau aplankė rityklą. Įtvirtino paruoštą pušies tošį, išlygino, apmindė minkštesnę žemę. Seniai jau buvo buvusios tokios gražios Velykos. Jau iš ryto atrodė panašu į vasarą, ore pilna saulės. Kiek po puslaidienio Ignukas pasiėmė rituką, dar kitą kiaušinį ir išėjo laimės bandyti.

Puikus oras kvietė visus iš trobų. Ritykloje jau triūsė keletas vaikų ir paauglių. Aplink taip pat gūžinėjo būrys. Buvo ten visuomet rimtas pypkės dūmų supamas Motiejus, Vizbaras, krikšto močia Antanina ir kiti.

- Ignai, ar atsinešai? - paklausė Vizbarų Juozas.
- Pradžiai turiu, - atsakė šis.
- Tai nelauk, pradėk! Tuojau, štai po manęs.

Ir prasidėjo. Ignukas paleido dar nebandytą rituką, o tas tiesia linija nieko nekludęs nusirito toliausiai. Tuo met išėmė iš kišenės antrąjį, pastatė rituko vietoje ir grįžo laukti savo eilės.

- Ei, nestatyk to pentarkinio, ką darysiu su juo laimėjęs, - juokavo Antanas.
- Ir tavo pastatomus varnos nesisavintų, toki nedaperėti, - atsiliepė Juozas.

Už pusvalandžio Ignukas nesutalpino laimikio savo kišenėje. Jis išmoko savo rituką paleisti nuo tošies šonų o kreivę padaręs, ritukas dažniau paliesdavo kitus. Žaidėjų radosi bent dvidešimt. Aikštelėje atsirado visokių spalvų kiaušinių, tik margintų nesimatė.

- Pasiimk tą lazurkinį, - šaukė Nijolė, - aš tokio nenoriu, - rodė jį, nešdama rankoje. Ir tuo pačiu laiku po mergaitės koja trakstelėjo... Ignuko ritukas... Atsidarė lukštas pusiau, pasirodė juodas kiaušinis, nevisai lygus, su akutėmis.

- O čia kas? - šūktelėjo Petras, - pernykštis ir be kvapo?

Visi sužiuro. Nijolė atrodė nusigandusi. Ignuko žandai trukčiojo, vos išsilaikė nuo ašarų, taip buvo gaila ir gėda.

- Užteks tau su smalos kiaušiniiais, gali sau eiti, - tuojau keletas pasiūlė.
- Mat, kam tas vaikišcis prašė manęs pikio! Smarkus Ignas. Aš net nepagalvojau kam jo reikia, - pasakojo Motiejus Vizbarui.

- Manasis irgi kažką veikė, gal būt panašų turi, bet ar čia taip jau bloga? Velykiniai šposai, ir tiek...

- Žinoma, - pritarė Motiejus.

Ignukas slinkte slinko namo. Priskaitė septynioliką išloštų.

Nors antroji Velykų diena sutraukė dar daugiau žaidėjų, Ignukas nebepasirodė.

KAIP IGNAS RITINĖJO MARGUČIUS

F. Bociūnas

Dienomis saulė jau smagiai pašildydavo, bet į vakarą stogai apaugdavo ledų varvėkliais, o naktimis net gero kaimo pašaldavo. Iki Velykų dar buvo keturios savaitės. Ignukas raminosi, kad dar suspės, nors kasdien jį graužė

YRA GALIMYBĖ ĮSIGYTI ŠIUOS LEIDINIUS

- ☐ LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJA, 37 tomai \$370.00
- ☐ LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJOS 37-tas tomas \$ 35.00
- ☐ Anksčiau užsisakiusiems - \$33.50
- ☐ ENCYKLOPEDIA LITHUANICA, 6 tomai \$150.00
- ☐ VINCO KREVĖS RAŠTAI, 6 tomai \$ 35.00
- ☐ Signataro PETRO KLIMO iš mano atsiminimų \$ 13.25
- ☐ Prez. A. SMETONOS raštai, Pasakyta Parašyta \$ 11.25

J. KAPOČIUS, P.O. BOX 95, SO. BOSTON, MA 02127

Įskirpti: Užsakymus ir mokestį slusti US dol.

Vardas, Pavardė

Adresas

AA CENTRINĖS:
Montreal 273-7544
Ottawa 523-9977
Toronto 489-3693
Hamilton 522-8392

London 438-1122
Windsor 252-3842
Calgary 287-2712
Winnipeg 233-3508
Sudbury 674-6217

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS
JEIGU NORI NUSTOTI - MŪSŲ

ATEIK! LIETUVIŲ A.A. (ALCOHOLIC ANONYMOUS)
GRUPĖS SUSIRINKIMĄ. SUSIRENKAME KIEKVIENĄ
TREČIADIENĮ, 7722 GEORGE ST. LA SALLE, QUE.

8 val. vakaro

ARBA SKAMBINK MUMS:

Leonui G.: 366-2548 (namų); 489-5391 (darbo);
Henrikui M.: 366-7770 Dainiui L.: 768-9606;
Jonui R.: 337-8637

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MCKA:

9 % už 90 dienų term. indel.
9¼ % už 6 mėn. term. indel.
9½ % už 1 metų term. indel.
9¾ % už 2 metų term. indel.
9¾ % už 3 metų term. indel.
9½ % už pensijų planą
7½ % už specialią taup. s-tą
7 % už taupymo sąskaitas
6-8 % kasd. palūk. sąskaita
6 % už čekių sąskaitas

IMA:

už asm. paskolas nuo ... 11%
už nekiln. turto (mortgages):
su nekeičiamu nuošimčiu
1 metų 11½%
2 metų 12 %
3 metų 12½%
(fixed rate)
su keičiamu nuošimčiu
1,2 ar 3 metų 10½%
(variable rate)

AKTYVAI virš 50 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$65,000 ir mortgicijus iki 75 % įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta sontoaupe dydį, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Piniginės perlaidos, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of credit) ir antieji mortgicijai.

KASOS VALANDOS: pirmadi., antradieniai ir trečiadieniai - nuo 10 v.r. iki 3 v. po pietų; ketvirtadieniai ir penktadieniai - nuo 10 v.r. iki 8 val. v.; šeštadieniai - nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p. (Lietuvos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniai uždaryti)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai - 1573 Bloor Street West,

Telefonai: 532-8723 - Toronto, Ontario

ir 532-1149 M6P 1A6

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Telefonai: 532-3400
M6H 1A8 • 532-3414

AKTYVAI VIRŠ 29 MILIJONŲ DOLERIŲ

KASOS VALANDOS:

MOKA UŽ:

Pirmadieniai	10-3	90 dienų term. indėlius 9 %
Antradieniai	10-3	180-185 d. term. indėlius 9¼ %
Trečiadieniai	10-3	Term. indėlius 1 metų 9½ %
Ketvirtadieniai	10-8	Term. indėlius 2 metų 9¾ %
Penktadieniai	10-8	Term. indėlius 3 metų 9¾ %
Šeštadieniai	9-1	Pensijų sąskaitą 9½ %
Sekmadieniai	9-12.30	Specialią taupymo sąsk. 7½ %
		Taupomąją sąskaitą 7 %
		Kasd. taupymo sąskaitą 7 %
		Depozitų - čekių sąskaitą 6 %

DUODA PASKOLAS:

asmenines nuo 12 %
mortgicijus nuo 10½%-12%

ANAPILYJE skyrius veikia sekmd. 9.30 v.r. - 1 v.p.p.

Duodame asm. paskolas iki \$50,000 ir mortgicijus iki \$100,000 (75% įkainoto turto vertės). Draudžiame narių gyvybes pagal sontoaupe dydį iki \$2,000 ir asmenines paskolas iki \$10,000. Parduodame piniginės perlaidas (money orders) ir kelionės čekius (travelers cheques). Neir am mokesčio už išrašytus čekius bei amokamas įvairias sąskaitas. MUSŲ TIKSLAS - NE PELNAS, BET SAŽINGAS PATARNAVIMAS!

toronto

• TORONTO LIETUVIŲ PENSININKŲ KLUBO mėtinis SUSIRINKIMAS įvyks balandžio 8 d., antradienį, 1 val. p.p. "VILNIUS MANOR" Lietuvių Pensininkų Namuose.

Nesustirinkus kvorumui nustatytu laiku, susirinkimas įvyks po pusės valandos.

• EVANGELIKŲ-LIUTERO - NŲ IŠGANYTOJO PARAPIJOJE pirmąją VELYKŲ dieną iškilmingos pamaldos bus 11:15 val. Giedos Parapijos Choras.

• Kun. P. DILYS bus Chiea - goje nuo KOVO 31-BALANDŽIO 7 d. Čia jis dalyvaus

• ROŽIŲ SEKMADIENI - Kolombo Vyčiai pardavinės rožės prie bažnyčios durų ir

LIETUVIŲ SPAUSTUVĖ "LITHO-ART" LIMITED
TORONTE IEŠKO ASMENS, NORINČIO IŠMOKTI
SPAUSTUVĖS DARBŲ, SU GALIMYBE ĮSIJUNGTI
DALININKU Į BENDROVĘ. SKAMBINTI :

Tel.: (416) 533-4363, VAKARAI: (416) 233-7321.

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS
JEIGU NORI NUSTOTI - MŪSŲ!

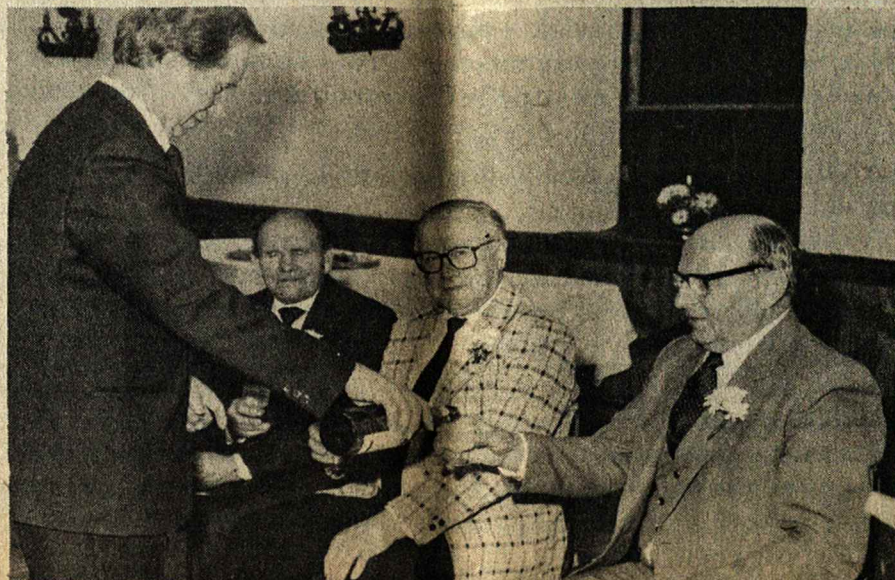
ATEIK Į LIETUVIŲ A.A. (Alcoholics Anonymous)
GRUPĖS SUSIRINKIMĄ. SUSIRENKAME KIEKVIENĄ
PENKTADIENĮ IŠGANYTOJO PARAPIJOS SALĖJE.
(Skersai gatvės nuo pensininkų rūmų, 1610
Bloor St. West, kampas Indian Rd.) 7:30 val. v.

SKAMBINKITE Tel.: 487-5591

Dar vienas vaizdas iš tradicinės "Kaziuko Muges" Toronte, Prisikėlimo Parapijos salėje, 1986.3.2.

Nuotrauka Stepo Varankos

surinktus pinigus atiduos... pokalbiai... prieš abortus... kovojančiai... organizacijai "Campaign Life".

• LĖLIŲ TEATRAS, Laimos Lapinskienės vienetas iš Chicagos, pasirodys Parapijos Prisikėlimo Parodų salėje per ATVELYKĮ, balandžio mėn. 6 d., 1:30 val. p.p.

VELYKŲ BOBUTĖ aplankys vaikučius po Lėlių Teatro programos. Visi tėveliai su mažais vaikučiais kviečiami dalyvauti.

• Sąryšyje su lietuvių vyskupų paskelbimu Sąmoningo Tikėjimo Metų, Prisikėlimo Parapija ruošia eilę parengimų.

Advento metu vyko krikšto ir sutvirtinimo sakramentų atnaujinimo semina - ras, kurį lankė apie 100 žmonių. Gavėnios metu kiekvieną penktadienį po stacijų ir mišių vyko religinio auklėjimo

KVIEČIA Į SKAUTININKŲ IR SKAUTININKIŲ SĄSKRYDĮ

Š. m. BALANDŽIO 12-13 d. Prisikėlimo Parapijos Parodų Salėje, 1101 College St. Toronte vyks LSS Sesių ir Brolijos skautininkų - skautininkių SĄSKRYDIS.

Visi dalyviai registruojasi iki BALANDŽIO mėn. 5 d. Įmokėdami \$10, registracijos mokesčio Danutei KERŠIENEI, 487 Windermere Ave., Toronto, Ont. M6S 3L5, tel: 76205521.

• "TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ" Spaudos vakaras bus Anapilio salėje, balandžio 5 d.

• LN priežiūrai ir virtuvės tarnybai reikalingi vyrai ir moterys. Kreiptis į LN Vėdėją A. Vaidičiūną.

• LIETUVIŲ NAMŲ metinis susirinkimas įvyko š. m. kovo mėn. 23 d. Adv. A. Pacevičius pirmininkavo susirinkimui, sekretoriavo J. Varanavičius ir Br. Bljūnas.

Valdybos veiklos apžvalgą pristatė W. Dauginis, dr. J. Slivinskas, O. Delkus, A. Jankaitienė ir T. Stanulis.

Revizijos Komisijos pranešimą pristatė M. Abramaitis.

Įvyko Valdybos rinkimai: 3 metams išrinkti - O. DELKUS, T. STANULIS, J. NORKUS; 2 metams - B. JACKUS.

Revizijos Komisijoje akلامacijos būdu liko A. JUCYS.

Susirinkime dalyvavo 298 nariai.

PASISKIRSTĖ PAREIGOMIS LN VYRŲ BŪRELIO VALDYBA

Vyrų Būrelio Valdyba, išrinkta š. m. kovo mėn. 9 d., pasiskirstė pareigomis:

pirmininkas - H. CHVEDUKAS;

vice - pirmininkai - Vyt. KULNYS ir T. STANULIS;

sekretorius - L. VENCKUS, išdininkas - A. SUKASKAS;

nariai - A. BRIČKUS ir Z. REVAS.

• Paskutiniu metu lankėsi Lietuvių Namuose: V. A. Dabkus, iš Chicagos; P. R. Puidokas, K. ir L. Mačiuliai, J. ir O. Jucina, St. Ilgūnas, B. Aperavičienė, A. Aperavičius, B. Domeika, visi iš Rochesterio; L. Vencius iš Woodstock, D. Aperavičienė, V. Aperavičius iš Cleveland, o ir V. Janušienė iš Rochesterio; L. Malcienė, N. ir V. Elijošai.

DOMUS SIMPOZIUMAS

Kovo mėn. 16 d. LN įvyko simpoziumas "Sportas, jaunimas ir lietuvių". Jis nušvietė fizinės kultūros ir aktyvaus sporto reikšmę formuojant jauno žmogaus charakterį, ugdati vidinę discipliną, savikontrolę ir kryptingumą, siekiant užsiibrėžto tikslo.

Pagrindinį pranešimą padarė inž. Valdas Adamkus. Jis supažindino klausytojus su sporto išsivystymo priežastimis nepriklausomoje Lietuvoje ir išsivijoje. Autoriaus nuomone, sportui išsivijoje skiriama per mažai dėmesio, o jis yra svarbus faktorius, traukiant jaunąją visuomenę į politinę veiklą. Sportas yra tokia pat svarbi ir neat - skiriama daugiašakio išsivijos gyvenimo dalis, kaip lietuviškos mokyklos, šokių kolektyvai, chorai ir kiti muzikiniai vienetai.

Todėl sporto vystymui turi daugiau dėmesio skirti PLBnė ir kitos organizacijos, pareiškę paskaitininkas V. Adamkus.

Diskusijose dalyvavo gausūs skaicius buvusių sportininkų ir dabartinių sporto organizacijų darbuotojų. Prie renginio paruošimo ir pravedimo aktyviai prisidėjo ŠALFAS Centro Valdybos pirmininkas Pr. Berneckas, St. Dargis ir R. Sonda, kuris vadovavo simpoziumo eigai, savo pasiskymu pagyvino diskusijas, praplėtė šią temą.

Simpoziumą atidarė T. Stanulis ir supažindino su Eljošai. V. K. prezidiumo nariais. V. L.

Toronto Lietuvių Namų POLSIO STOVYKLĄ

RENGIAMA

T. PRANCIŠKONŲ VASARVIETĖJE VASAGOJE,

Š. M. RUGPJŪČIO 9-17 d.d.

Platesnę informaciją teikia V. KULNYS,
1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6

Tel.: (416) - 769-1266

Birutė Grigaitytė-Spudienė

namų pirkimo ir pardavimo agentė

1280 Dundas St. West.
(prie Dovercourt Rd.)
Toronto, Ont. M6J 1X7

Istaigos Tel.: 535-2500
Namų Tel.: 445-9469

montreal

• "NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS" Laidimo B-vės Valdymo posėdis vyks BALANDŽIO mėn. 4 d., penktadienį, 7 val. v. "NL" Redakcijos patalpose. Visi Valdybos nariai prašomi dalyvauti. Bus aptariama artėjančio "NL" SPAUDOS BALIAUS ir kiti reikalai.

METINIS "NIDOS"

SUSIRINKIMAS

Montrealio Žvejotojų-Medžiotojų Klubo NIDA narių METINIS SUSIRINKIMAS šaukiamas BALANDŽIO 20 d. Aušros Vartų Parapijos salėje, 12 val.

Visi Klubo nariai ir svečiai kviečiami dalyvauti. Po susirinkimo bus užkandžiai ir kavutė.

• "NL" SPAUDOS BALIUS, kuris įvyks GEGUŽĖS mėn. 3 d. Aušros Vartų Parapijos salėje - artėja. Meninę programą atliks Montrealio Mergaičių Choras PAVASARIS. Šokiams gros moderni, gera, naujoviška Jono Šulmisto parūpinta muzika.

Pulkia šiltą vakarienę paruoš tos srities specialistė Anelė Keršienė. Šokių metu bus premijuojami Spaudos Baliaus šokiai.

Jau dabar priimami Spau-

dos Baliai paremti loterijos laimėkiai "NL" Redakcijoje ir Aušros Vartų Spaudos Kioske.

Veiks įvairių gėrimų baras.

Maloniai prašome organizacijas ir kitus MINĖTĄ DATĄ REZERVUOTI "NL" Spaudos Baliai - tuo paremsite savąją spaudą.

Kas norėtų REZERVUOTI stalus, prašome iš anksto kreiptis į "NL" Redakciją.

"NL" skaitytojai ir visi Montrealio lietuviai kviečiami iš anksto ruošti Spaudos Baliai ir jame gausiai dalyvauti.

"NL" B-vės

Valdyba

nierių - krašto tyrinėtojų. Apskaičiuojama, kad vieno dolerio moneta bus daug ekonomiškesnė, negu popierinis doleris, kuris gana greitai susidėdavo.

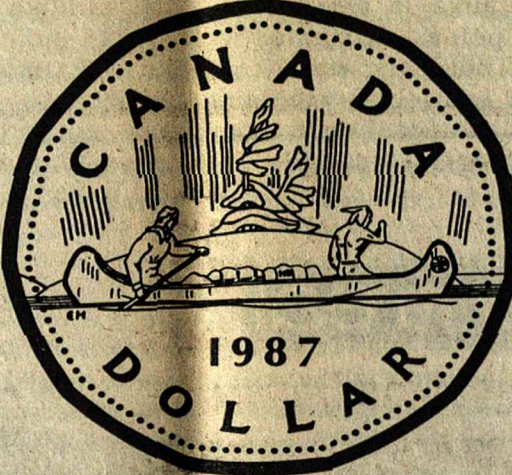
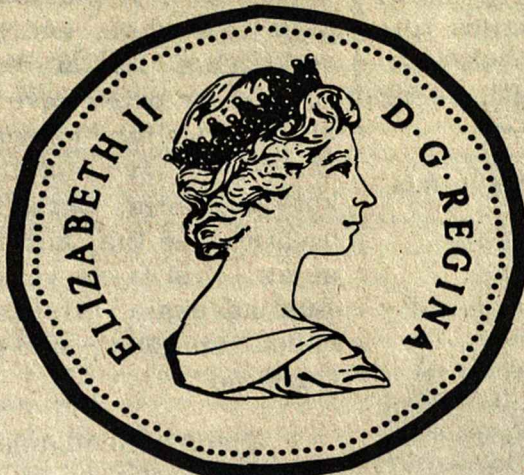
• MONTREALIO VYRŲ OKTETAS su muz. A. STANKEVIČIUM vyks į Torontą Atvelykio šeštadienį atlikti programą "Tėviškės Žiburių" Spaudos Vakare, Anapilio salėje.

• ADOMAIČIAI, Jonas ir Jaina, praleidę 2 mėnesius žiemos atostogų Miami, sugrįžo į Montrealį, maloniai pailsėję ir pasiilgę savo miesto ir savo kolonijos.

• Idomią paskaitą skaltė dr. Iona GRAŽYTĖ - MAZILIAUSKIENĖ "Rūtos" Klube, ragindama vyresniojo amžiaus asmenis neužsikasti savo atsiminimuose, bet jais viena ar kita forma dalintis.

Ta mintimi vadovaudamasi, jau prieš kurį laiką dirbo dr. Milda Danytė, užrašinėdama praveistų pasikalbėjimų su kairiais asmenimis ir ruošdama mokslinį darbą.

• LITO narių METINIS SUSIRINKIMAS įvyks BALANDŽIO mėn. 19 d., 4 val. p.p. ŠV. KAZIMIERO Parapijos salėje, 3426 Parthenais St., Montreal, Que.

NAUJASIS DOLERIS

Popierinis kanadiškasis doleris bus pakeistas ilkos kampu, šiek tiek didesni negu dabartinė 25 c. moneta, metalinį pinigą. Jis bus bronzinės spalvos. Tradiciniai Karalienės vaizdas ir pio-

VASARIO 16 DIENOS MINĖJIMO MONTREALYJE ĮVYKUSIO 1986 m. VASARIO 16 d. VERDUN'E AUKOTOJŲ SARAŠAS

Pirmoji skaitlinė - Tautos Fondui, antroji - K.L. Bendruomenėi.

K. Toliušis, \$100 - 20; Iz. Mališka, 50-20; X.X., 50-20; E.J. Valiuliai, 50-10; M. Juodviršis, 50-10; J. Kęsgailienė, 25-25; El. Krasovskienė, 40-10; J.P. Baltuonai, 20-20; A.M. Joneliai, 30-20; B.H. Nagai, 15-25; V. Kačergius, 20-20; K. Rašytinis, 20-20; A. Tušas, 25-15; K. Andriuškevičius, - 30; O. Čekauskienė, - 30; A. Dasy, 20-10; D. J. Gražiai, 20-10; E. Kardelienė, 30-; S. Mikšriūnas, 20-10; V. Piečaitis, 10-20; D.K. Smilgevičiai, 20-10; D.B. Staškevičiai, 15-15; G. Alinauskas, 15-10; Z. Barisas, 25-; V. Jakonis, 10-15; P. Juodelis, - 25; P. Adamonis, 10-10; J. Adomaitis, 10-10; J. Aranauskas, 10-10; J.L. Asipavičiai, 10-10; D. Baltrukonis, 10-10; A. Baršauskas, - 20; Alb. Blauzdžiūnas, 10-10; V. Bulka, - 20; R. Bulota, 10-10; J. Dalmotas, 20-; J.E. Gorai, 10-10; V. Gruodis, 10-10; E. Gudaitė, 10-10; L. Giriūnas, 10-10; R. Išganaitis, 10-10; V. Jonynas, 10-10; J. Jurėnas, 20-; D. Jurkus, 10-10; M. Kasperavičienė, 20-; A. Keblys, 10-10; V.E. Kerbeliai, - 20; P. Keravičius, 10-10; M. Kringelis, 10-10; A. Lymantas, 10-10; Z. Lapinas, - 20; V. Lietuvninkas, 10-10; I.P. Lukoševičiai, - 20; M. Mačionienė, 10-10; M.J. Malčiai, 10-10; J. Maliska, - 20; V. Markauskas, 10-10; M.B. Makauskai, 10-10; S. Mikulėnas, 20-; J. Miliuskas, 20-; O.A. Mylės, 10-10; G. Montvilienė, 10-10; V. Murauskas, 20-; Nežinomas, 20-; Br. Niedvaras, - 20; J.M. Pakuliai, 10-10; A. Piešina, 10-10; V. Piešinė, 10-10; P. Petrauskas, 10-10; P. Piečaitis, 10-10; J. Pukteris, 10-10; O. Reinotienė, - 20; B. Rudzevičienė, 10-10; A. Rūdytė, 10-10; Alb. Rusinas, 20-; S. Skučienė, 10-10; V. Skaisgirys, 10-10; L. Stankevičius, 10-10; L.A. Staškevičiai, 10-10; V. Sušinskas, 10-10; J. Šablauskas, 10-10; A.Z. Urbonai, 20-; L. Urbonas, 10-10; A. Vapšvienė, - 20; A. Vazalinskas, 15-5; G. Vazalinskas, 10-10; S. Vaičekauskas, 20-; A. Žiukas, 10-10; J. Žurkevičius, 20-; X.X., 10-10; Mal. Mačionienė, 5-10; B. Bunys, 10-5; A. Dainius, 10-5; J. Babrauskas, 5-5; V. Barauskas, 5-5; D. Baltuonis, 10-; P. Barteška, - 10; O. Bilevičienė, 5-5; J. Blauzdžiūnienė, 5-5; A. Brilvicas, 5-5; P. Bunys, 5-5; T. Čipkienė, - 10; p.p. Daunoravičiai, - 10; J. Gabrusevičienė, 5-5; J. Išganaitis, 5-5;

"NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS"

NAMŲ REMONTO VAJUS
REIKALINGA 15.000 DOLERIŲ

Visi "NL" skaitytojai ir organizacijos maloniai prašomos prisidėti prie "NL" patalpų remonto!

-MALONŲ "NL" SKAITYTOJAI, prašome pasinaudoti šia atkarpa ir ją atgal atsiųsti "NL" adresu:

Siunčiu "NL" prenumeratą už 198...m.....dol.

"NL" namų remonto vajuidol.

Mr./Mrs.....
Adresas

Dr. J. MALISKA

D. D. S.
DANTŲ GYDYTOJAS-CHIRURGAS
1440 St. Catherine St. W.
Suite 600, Montreal, P.Q.
Tel. Bus.: 866-8235
Namų: 761-4675

Dr. Philip Stulginski

D.D.S.
Dantų gydytojas - chirurgas
8606 Centre, coin corner 45e ave.
suite 209, 364-4658
Tel: 364-4658

M. CUSSON R. GENDRON VAISTINĖ

Atidaryta kasdien nuo 9 val. r. iki 10 val. v.
Šeštadieniais: nuo 9 val. r. iki 9:30 val. vak.
Sekmadieniais: nuo 10 val. r. iki 9:30 val. vak.
GREITAS, NEKAINUJANTIS PRISTATYMAS
7635 Central St. Ville La Salle, P.Q. H8P 1L2
Tel.: 366-9742 ir 365-0505

Dr. A. S. POPIERAITIS

B.A. M.D. C.M. M.Sc. L.M.C.C. F.R.C.S. (c)
MEDICAL ARTS BUILDING, 1538 Sherbrooke St. W. Suite 215,
Montreal, P.Q. TEL: 931-4024

NOTARAI

J. BERNOTAS - RŪTA POCAUSKAS

5 Place Ville Marie, Suite 1220
Montreal, P.Q. H3B 2G2
Tel. (514) - 871-1430

TAKSŲ FORMŲ PILDYMAS

GREITAM IR TIKSLIAM PATARNAVIMUI

KREIPKITĖS Į

ROBERT BERNOTAS B.Com.

Tel. darbo: 871-1430

Maurice Kaplan

Kailių Siuvėjas

Tel 767-6183 dabar pakeistas į: 288-9646

- Didelis pasirinkimas gatavų paltų
- Vasaros laiku saugojimas (Storage)
- Taisau ir remodeliuoju
- Siuvu ir parduodu

1449 rue St. Alexandre, Suite 500 A
Montreal, P.Q. H3A 2G6

Tel: 288-9646

TONY PHOTO STUDIO

PORTRAITS
PASSEPORT - COMMERCIAL
MARIAGE - WEDDINGS

5220 Queen Mary Rd. Suite 8

TONY LAURINAITIS

Montreal, P.Q. H3W 1X5

Tel.: 481-6608

TRANS QUÉBEC SIDINGS LTD

ALUMINIJAUS DURYS, LANGAI, STOGELIAI,
APKALIMAI ALUMINIUM, PLIENU, PLASTINE
MEDZIAGA. DARBAS GARANTUOTAS IR
APDRAUSTAS

Savininkas: JOHN OSKOWICZ

3351 Belair St., Montreal, Que., H2A 2A5

Telefonas: 721-9496

LITAS

MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DE SEVE St. MONTREAL, Que. H4E 2A8

TEL.: 766-5827; 766-5830

SKYRIAI: 3907 A ROSEMONT BLVD.

ir ŠV. KAZIMIERO PARAPIJA

KASOS VALANDOS

1475 DE SEVE 3907 A ROSEMONT ŠV. KAZIMIERO PARAPIJA

PIRM. ANTR. TREČ.	9:00-3:00	
KETVIRTADIENIAIS	12:00-8:00	4:00-8:00
PENKTADIENIAIS	10:00-6:00	2:00-6:00
SEKMADIENIAIS	10:30-12:30	10:30-12:30

DUODAME VISUS BANKINIUS PATARNAVIMUS

AKTYVAS VIRŠ \$ 17,000,000. REZERVAS \$ 600,000.

DABARTINIŲ PROCENTŲ INFORMACIJA "LITE"

D. Jaugelienė, 10-; R. Jurkienė, 5-5; R. Jurkus, 5-5; B. Jungmeisteris, 5-5; Jz. Jonelis, - 10; B. Kasperavičius, 10-; A. Kalvaitis, 5-5; A. Keršulis, 5-5; A.I. Kličiai, - 10; G. Kudžmienė, 5-5; M. Lamothe, 10-; J. Lukoševičius, 5-5; O. Lukauskienė, 5-5; E. Lukošienė, - 10; T. Makauskas, 5-5; Il. Maziliauskienė, - 10; Al. Morkūnienė, 5-5; V. Murauskas, 10-; A. Nagienė, - 10; Ses. Palmyra, 5-5; B. Papaurėlis, 5-5; M. Petrauskis, 10-; A. Račinskas, 5-5; P. Ražanas, 5-5; S. Sadeika, 10-; V.T. Spuduliai, 10-; P. Styra, 5-5; E.S. Szewczuk, - 10; P. Šiekšta, 10-; J. Šulmistras, 5-5; R. Otto, - 10; E. Urbonaitė, 10-; Z. Valinskas, 5-5; V. Vaupšas, 5-5; D.C. Vasiliauskai, - 10; J. Zabie-liauskas, 10-; J. Žukauskas, 10-; P. Gruzinskas, 5-5; J. Naujokas, 5-2; N. Baršauskas, - 5; P. Gabrys, - 5; M. Gureckienė, 5-; Olga Gureckienė, 5-; G. Gedvilienė, - 5; A. Gustainis, - 5; K. Jagminienė, 5-; A. Mickus, 5-; R. Milaknis, 5-; A. Naujokas, 5-; V. Rudinskas, - 5; V. Litvinas, - 5; S. Leckman, 5-; G. Stankevičienė, - 5; K. Šimkus, 5-; E. Tenona, - 5; J. Vaitkutis, 5-; R. Valinskienė, - 5; St. Vasiliauskienė, - 5; A. Žaldokienė, 5-; A. Žurkevičiūtė, 5-; Robert De Vellis 5-; M. Grin-kienė, 2-2; E. Kirstukienė, - 4; O. Laveckas, 2-2; A. Urbanavičienė, 2-2; X.Y., - 3; St. Celterienė, - 2; T. Šmitienė, - 2; M. Šimkus, - 2; J. Zabieliene, - 1; Pr. Mickus, 10-10; J. Vasiliauskas, 5-5; K. Mickus, 5-.

Visiems aukojusiems nuoširdus AČIŲ!

K.L. Bendruomenės Montrealio Apylinkės Valdyba
ir Tautos Fondo Atstovybė Montrealyje

GREITAS IR TIKSLUS PATARNAVIMAS!

Tel. Bus.: 722-3545
Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

• GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBE • GYVYBĖ •
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907A ROSEMONT BLVD. MONTREAL, QUE. H1X 1L7

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.

DRAUDIMO AGENTŪRA

6495 - 35th Avenue, Montreal H1T-3A6

TEL 727-3120 Namų 376-3781

Albertas NORKELIONAS, B.A. C.S.C., I.B.

Komercinio, privataus turto, automobilių
atsakomybės, gyvybės draudimas

Agentūra veikia nuo 1945 m.

D.N. BALTRUKONIS

IMMEUBLES - CLASSIC INC.

Nekilnojamo Turto visapusiškas patarnavimas

PIRKIMAS - PARDAVIMAS

445 Jean Talon W. Suite 305, Montreal, P.Q. H3N1R1

Tel. Business: 273-9181; Residence: 737-0844.

Tel.: Business: 482-0772

Residence: 767-4690

JONAS IR CÔTÉ

REALTIES

5159 De Maisonneuve West,
Montreal, P.Q. H4A 1Z3

VINCAS PIEČAITIS

Nekilnojamo turto patarnavimas Montrealyje